

KLUB GAJKA

Święto Drzewa 2009

raport z działań

Program Święto Drzewa w latach 2008–2010

Wsparcie udzielone przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię poprzez dofinansowanie ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego, a także ze środków Rzeczypospolitej Polskiej w ramach Funduszu dla Organizacji Pozarządowych. Dofinansowano ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Święto Drzewa w Przedszkolu Koniczynka w Mosinie

Szkola Podstawowa w Dubieninkach

Święto Drzewa

Święto Drzewa jest programem edukacji ekologicznej Klubu Gaja realizowanym od 2003 roku, którego inauguracją jest ogólnopolska i międzynarodowa akcja sadzenia drzew co roku 10 października. Nasze przesłanie *Zasadźmy drzewo dla pokoju* dociera do 35 krajów na świecie. Program bierze udział w Kampanii Miliarda Drzew dla planety prowadzonej przez Program Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska (UNEP).

W 7. edycji Święta Drzewa w 2009 roku wspólnie posadziliśmy ponad **78 600 drzew**, zebraliśmy **377 ton makulatury**, w programie wzięło udział ponad **42 600 uczestników**.

Święto Drzewa organizowane przez placówki oświatowe, nadleśnictwa, samorządy, instytucje i firmy na stałe wpisało się w kalendarz corocznych działań na rzecz środowiska.

Patronat
Ministra Środowiska

Honorowy Patronat
Prezydenta m. st. Warszawy

Udział w Kampanii
Miliarda Drzew – UNEP

Partnerstwo
dla Klimatu

Udział
w Partnerstwie dla Klimatu

Partner strategiczny
Lasy Państwowe

Partnerzy programu Święto Drzewa 2009
LeasePlan, Troton, Eco Service, Ashoka, Skógrættarfélag Grindavíkur

Wydawca Klub Gaja, 43-365 Wilkowice, ul. Parkowa 10, tel./fax (033) 812-36-94, e-mail: klubgaja@klubgaja.pl © Copyright Klub Gaja, 2010 **DTP** Compal – Bielsko-Biała **Druk** Ośrodek Wydawniczy Augustana

Wydrukowano na papierze ARCTIC VOLUME WHITE produkowanym w sposób przyjazny dla środowiska • www.arcticpaper.com

ISBN 978-83-61608-44-8

Pomiędzy człowiekiem i przyrodą

To co najbardziej cieszy mnie w kolejnych edycjach Święta Drzewa to coraz lepsza i skuteczniejsza współpraca pomiędzy partnerami tego edukacyjnego programu Klubu Gaja. To nie są i nigdy nie były zawody o największą liczbę posadzonych drzew. Choć bardzo dobrze, że sadzimy ich dużo.

Bez współpracy i zrozumienia pomiędzy uczestnikami różnych wydarzeń nie może dojść do pozytywnych zmian w społecznościach lokalnych, które włączają się do programu. W obliczu zmieniającego się klimatu i zagrożeń z tego faktu wynikających najważniejsze jest przygotowanie się do nadciągających zmian. Z jednej strony trzeba zmieniać zachowania i postawy, aby zmniejszać presję człowieka na środowisko, z drugiej jednak strony utrzymywać jakość życia i dbać o jego potrzeby. To jest chyba najtrudniejsze zadanie, któremu będziemy musieli sprostać w najbliższych latach. A będzie ono nie tylko trudne do wykonania, a wręcz niemożliwe, jeśli nie nauczymy się współpracować nie tylko między sobą, ale także z przyrodą czy całym środowiskiem. Aby temu sprostać potrzebujemy wiedzy i kompetencji.

Dlatego też oddajemy w Państwa ręce raport, który może wspomóc w poszukiwaniu pomysłów i form wspólnego działania w ramach programu edukacji ekologicznej Święto Drzewa. Program ten w wielu środowiskach już stał się przykładem dobrych praktyk. Mam wielką nadzieję, że będziemy go dalej rozwijać w duchu współpracy pomiędzy człowiekiem i przyrodą.

Jacek Bożek

Sadzimy 7 miliardów drzew dla planety

Drzewa posadzone w ramach 7. edycji Święta Drzewa zostały dopisane do wyników Kampanii Miliarda Drzew dla Planety prowadzonej przez Program Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska (UNEP). Wśród nich jest także ponad 300 drzew zasadzonych w Szkocji, Anglii i Argentynie. Program UNEP to ogólnoświatowa inicjatywa sadzenia drzew by zmniejszyć zagrożenia wynikające z globalnego ocieplenia, a także skutki zachwiania równowagi ekologicznej. Dyrektor UNEP **Achim Steiner** powiedział: *Kampania to wezwanie do blisko siedmiu miliardów ludzi wspólnie zamieszkujących dziś naszą planetę, aby podjęli proste pozytywne kroki na rzecz ochrony klimatu. Jestem przekonany, że cel zostanie zrealizowany drzewo po drzewie. Sadzenie drzew pozostaje jednym z najbardziej opłacalnych sposobów przeciwdziałania zmianom klimatycznym. Drzewa i lasy są niezbędnym elementem regulacji klimatu, ponieważ pochłaniają dwutlenek węgla.*

Jacek Bożek – założyciel i Prezes Klubu Gaja

W imieniu zespołu Klubu Gaja, dziękuję serdecznie wszystkim uczestnikom 7. edycji programu Święto Drzewa. Gratuluję wyników.

Achim Steiner – zastępca sekretarza generalnego ONZ i dyrektor wykonawczy UNEP

Życzę wielu sukcesów w realizacji programu Święto Drzewa i gratuluję zmobilizowania uczestników z 35 krajów na świecie do udziału w sadzeniu drzew w intencji pokoju.

Rośnie młody las w Beskidzie Śląskim na zboczach Klimczoka

Maciej Nowicki
– Minister Środowiska
(w latach 2007–2009)

Jestem przekonany, że projekt ten przyczyni się do zwiększenia świadomości w zakresie ochrony przyrody, różnorodności biologicznej i klimatu, a także wpłynie na kształtowanie postaw proekologicznych. Dlatego też z przyjemnością przyjmuję honorowy patronat nad tym przedsięwzięciem.

Marian Pigan
– Dyrektor Generalny
Lasów Państwowych

Co roku sadzimy ponad 400 milionów nowych drzew. Z rocznego przyrostu drewna pozyskujemy tylko 60 procent, ponieważ w ciągu ostatnich kilku lat stało się jasne, że głównym zadaniem leśników jest ochrona zasobów, tym chętniej więc uczestniczymy w Święcie Drzewa. Jesteśmy do państwa dyspozycji, ponieważ przede wszystkim jesteśmy służbą leśną.

Święto Drzewa w Islandii

Islandczycy spragnieni drzew

W Islandii, gdzie znajduje się główny zagraniczny partner programu – stowarzyszenie *Skógræktarfélag Grindavíkur* powiedzenie *Tam gdzie jest więcej niż dwa drzewa jest las* dobrze oddaje sytuację w tym kraju, w którym drzew jest bardzo niewiele. Dlatego Islandczycy są spragnieni drzew, a *Skógræktarfélag Grindavíkur* zawiązał się głównie po to, by za pomocą prywatnych środków powiększać liczbę drzew w najbliższym regionie.

Przystąpienie do polskiego projektu *Święto Drzewa* oraz wydanie informatora o programie w języku islandzkim sprawiło, że idea może liczyć na znacznie większe zrozumienie i współpracę niż dotychczas. W 7. edycji *Święta Drzewa* w Grindavíku udało się zasadzić 640 drzew. Wcześniej Islandczycy skupieni wokół programu sadzili drzewa w stolicy kraju – Reykjavíku.

Lipy na siódme urodziny Święta Drzewa

Lipy, które w tradycji polskiej szlachty sadzone były w dniu narodzin dziecka, stały się głównym symbolem ogólnopolskiej inauguracji 7. edycji *Święta Drzewa* Klubu Gaja. Wydarzenie, zorganizowane w stolicy Polski, swoją obecnością uświetnili znakomici goście. Na Placu Żelaznej Bramy trzy dorodne lipy posadziło wspólnie ponad sto osób. Wśród nich Maciej Nowicki – Minister Środowiska, Jurek Owsiak – Prezes Fundacji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy i Jarosław Kochaniak – Zastępca Prezydenta m. st. Warszawy.

W siedzibie Business Centre Club, tuż przy posadzonych lipach, świętowaliśmy naszą wspólną pracę. Nagrody *Czarodziejskiego Drzewa* trafiły do szkół, leśników, organizacji społecznych, urzędów administracji samorządowej i przedsiębiorców. **Zespół Szkół w Marzęcicach** po raz drugi odebrał statuetkę za blisko 2100 posadzonych drzew i krzewów w otoczeniu domów rodzinnych uczniów i 1250 drzew posadzonych na Wileńszczyźnie. **Nadleśnictwo Krynki** zaskoczyło wszystkich rozmachem i rangą, szpaler lip posadziło tam 44 Szefów Misji Dyplomatycznych. **Szkoła Podstawowa nr 2 w Toruniu** przeniosła ideę sadzenia drzew dla pokoju do Wielkiej Brytanii, Hiszpanii, Włoch, Grecji, Turcji i Austrii. *Czarodziejskim Drzewem* Klub Gaja nagrodił także **Nadleśnictwo Bogdaniec i Urząd Miasta i Gminy Witnica**, które wspólnie realizują uchwałę – projekt *Jedno drzewko na jednego mieszkańca Gminy Witnica*. Obok dorosłych *Czarodziejskie Drzewa* zdobyli także najmłodsi z **Koła Ekologicznego Ekoludki w Szkole Podstawowej w Pacynie** i **Niegocińskie Skrzaty z Przedszkola nr 244 w Warszawie**. Podopieczni **Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Szczecinie** posadzili dwa tysiące młodych dębów i *Drzewo Nadziei*. Aż 5 tysięcy drzew zasadziła **Federacja Młodych Socjaldemokratów w Lubinie**, a **Powiatowe**

Centrum Ekologiczne przy Starostwie Powiatowym w Li-manowej jednocześnie zmobilizowało do działania prawie 2 tysiące osób. *Czarodziejskie Drzewo* otrzymała także firma **Le-asePlan Fleet Management Polska**, która posadziła prawie 6 tys. drzew na stokach Klimczoka w Beskidach.

Honorowy patronat nad *Świątęm Drzewa* przyjęła prezydent m.st. Warszawy Hanna Gronkiewicz-Waltz, a samorząd stolicy Polski w szczególny sposób przyczynił się do organizacji uroczystej ogólnopolskiej inauguracji 7. edycji *Świąta Drzewa* w Warszawie.

Jarosław Kochaniak zastępca prezydenta m.st. Warszawy podczas konferencji prasowej w siedzibie Business Centre Club powiedział: *Warszawa – obok Berlina i Sztokholmu – jest jedną z najbardziej zielonych stolic europejskich. Mamy prawie 100 parków, skwery i zieleńce. Cieszę się, że mogę osobiście uczestniczyć w Świącie Drzewa Klubu Gaja, że dzieje się to właśnie w naszym mieście.*

W granicach administracyjnych największego miasta Polski znajdują się lasy, a ich powierzchnia zajmuje 15 procent obszaru stolicy. To rzadkość w porównaniu z innymi podobnymi aglomeracjami. Potrzeba zadrzewiania terenów poza leśnych zwłaszcza miejskich jest w Polsce bardzo duża. *Ponieważ w ciągu ostatnich kilku lat stało się jasne, że głównym zadaniem leśników jest ochrona zasobów, tym chętniej więc uczestniczymy w Świącie Drzewa. Jesteśmy do państwa dyspozycji, bo przede wszystkim jesteśmy służbą leśną.* – podkreślił **Marian Pigan**, Dyrektor Generalny Lasów Państwowych, które są partnerem strategicznym *Świąta Drzewa*.

W odpowiedzi na zaproszenie do udziału w tegorocznej inauguracji *Świąta Drzewa* Przewodniczący Parlamentu Europejskiego, prof. **Jerzy Buzek** stwierdził: *Gorąco popieram wszelkie „zielone” akcje gdyż Ziemię mamy jedną i jako nasze wspólne dobro powinniśmy o nią dbać.*

Happening Od drzewa do drzewa

Ochroną, obroną i sadzeniem drzew Klub Gaja zajmuje się od początku swojej już ponad 20-letniej historii. Kilkadziesiąt przykładów tych działań, które przez lata udało się utrwalić na fotograficznej kliszy, zostało zaprezentowanych w Warszawie obok sadzonych lip. Na fotografie rozwieszone pomiędzy starymi, parkowymi drzewami, szarpane i stręcane przez wiatr jak jesienne liście, chętnie zaglądali przechodnie i widzowie happeningu *Od drzewa do drzewa*. Dwa zdjęcia z tej niecodziennej galerii, skopiowane kilkaset razy stały się swoistą pamiątką dla uczestników inauguracji. Fotografie z obrony drzew w centrum Bielska-Białej w 1989 r. oraz z sadzenia drzew w Islandii w 2009 r. zaopatrzone w różnorodne cytaty literackie, poetyckie, a także dotyczące pielęgnacji, ochrony i znaczenia drzew w życiu człowieka, widzowie zabrali ze sobą na pamiątkę. Wśród nich cytaty ze słynnego *Drzewa* Czesława Miłosza: *A dziecko otwiera oczy i widzi pierwszy raz drzewo / I jak chodzące drzewa są dla nas ludzie...*

Jurek Owsiak – Prezes Fundacji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy

Tak jak my prowadzimy program Nauki pierwszej pomocy i dzieciaki biorą to sobie do serca, tak samo ja pamiętam podobne akcje sadzenia z czasów dzieciństwa. To we mnie zostało. Jeśli mam hasło: sadzimy drzewa to ja jestem. Może na inne akcje bym nie przyjechał, bo mam do tego dystans, a do takiego wydarzenia nie, bo wiem, że to ekologia nie urzędowa, plakatowa, lecz realna – wyjaśnił Jurek Owsiak.

Jacek Bożek i Achim Steiner – zastępca sekretarza generalnego ONZ

COP 15 – zasadziliśmy dobry klimat

Klub Gaja wziął udział w światowym szczycie klimatycznym w Kopenhadze – COP 15. Wśród uczestników konferencji i mieszkańców Kopenhagi rozdaliśmy razem z wolontariuszami **10 tysięcy certyfikowanych nasion dębów z Puszczy Białowieskiej**, pozostałości ostatnich w Europie lasów pierwotnych liściastych i mieszanych. To był dobry pomysł promocji *Święta Drzewa* i dziedzictwa przyrodniczego Polski. Nasiona dzięki wsparciu Lasów Państwowych otrzymaliśmy z Biura Nasiennictwa Leśnego. Żołędzie znajdowały się w kopercie z pełną instrukcją, jak i gdzie je posadzić. Całe wydarzenie odbyło się pod hasłem *Zasadź dobry klimat* i spotkało się z ciepłym przyjęciem w szczególności przez Duńczyków, którzy chcieli posadzić po kilka dębów w swoich ogrodach czy na balkonach. Do Kopenhagi przenieśliśmy także rzeźby *Tree Hugger Project* z artystycznej akcji Agnieszki Gradzik i Wiktora Szostalo, które prezentowaliśmy podczas COP 14 w Poznaniu w 2008 r. Wydarzenie *Zasadź dobry klimat* możliwe było dzięki wsparciu partnera programu *Święta drzewa* – firmy LeasePlan, której dziękujemy oraz porozumieniu *Partnerstwo dla Klimatu*, którego Klub Gaja jest sygnatariuszem.

Przedszkole nr 10 w Żywcu

Gmina Kijewo Królewskie

Działali leśnicy

W ramach programu *Święta Drzewa* nadleśnictwa podejmują współpracę z placówkami oświatowymi i często koordynują lokalne działania na swoim terenie. Co roku Lasy Państwowe służą pomocą swoich specjalistów – leśników, w zakresie edukacji ekologicznej. W 7. edycji do programu zgłosiło się 17 nadleśnictw. **Nadleśnictwo w Ustce** podjęło współpracę w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Słupsku. Na obrzeżach miasta posadzono 100 świerków, a na uczestnikach największe wrażenie zrobił sprzęt, którym się posługiwali do wykopywania dołków pod roślinki, którym na co dzień posługują się pracownicy leśni. **Nadleśnictwo Kraszczyn** przekazało sadzonki jodły i świerka maluchom z przedszkola nr 16 w Przemyślu drzewa, a dzieci promując ideę *Święta Drzewa* zanieśli je do Prezydenta Miasta Przemyśla oraz jego zastępców. Drzewa otrzymali również wizytator Kuratorium Oświaty w Rzeszowie, naczelnik Wydziału Edukacji, dyrektorka Szkoły Podstawowej nr 6 w Przemyślu i redakcje lokalnych gazet. Siedem kilometrów długości liczyła trasa ścieżki edukacyjnej w **Nadleśnictwie Borucice**, którą przemierzali uczniowie Zespołu Szkół Zawodowych nr 1 w Brzegu w ramach *Święta Drzewa*. Leśnicy opowiadali im o zwierzętach i roślinach występujących na terenie nadleśnictwa, a także grali sygnały łowieckie. Było też wspólne ognisko. **Nadleśnictwo Jagielek-Olsztynek** zaangażowało w Święto Drzewa 150 uczestników, którzy posadzili prawie 5 tys. drzew. **Nadleśnictwo Józefów** posadziło 300 drzewek. W akcję włączyło się 470 dzieci ze szkół podstawowych, przedszkoli i świetlicy dla dzieci i młodzieży. Do *Święta Drzewa* w **Nadleśnictwie Kudypy** włączyli się członkowie Koła Towarzystwa Przyjaciół Lasu *Las Kudypski*, którzy wspólnie z Caritasem Archidiecezji Warmińskiej opiekującym się Hospicjum w Olsztynie, zasadzili Drzewko dla pokoju. Informacje o obchodach odnotowały media: TVP, Radio Olsztyn i Gazeta Olsztyńska.

Aktywne samorządy

Urząd Miasta i Gminy Prusice (woj. dolnośląskie) zadeklarował posadzenie 100 drzew oraz 500 uczestników przy współpracy z Nadleśnictwem Oborniki Śląskie. Drzewka zostały posadzone na terenie całej gminy: w miejscowościach Budzicz, Skokowa, Piotrkowice i Prusice. Duży udział w sadzeniu mieli uczniowie. Ponadto w akcji wzięło udział stowarzyszenie Młodzież z Budzicza i Gminny Ośrodek Kultury i Sportu.

Urząd Miasta Górowo Iławeckie zgłosił posadzenie 200 drzew, w tym Drzewo dla pokoju, przy współpracy z lokalnym nadleśnictwem oraz firmy *Przyjazny Ogród*. 818 drzew, w tym 9 Drzew dla pokoju oraz 2174 uczestników to efekt programu *Święto Drzewa* w całym powiecie limanowskim gdzie co roku akcję koordynuje **Powiatowe Centrum Ekologiczne w Limanowej**. Jedną z tamtejszych szkół – **Szkoła Podstawowa w Nowym Rybiu** do udziału w programie zaprosiła szkoły partnerskie z Włoch, Sycylii, Rumunii, Słowenii i Turcji. Działające przy Urzędzie Miasta w **Ostrowcu Świętokrzyskim Centrum Edukacji Ekologicznej** na *Święto Drzewa* zaprosiło ok. 2 tys. uczestników: uczniów, nauczycieli i rodziców, którzy zasadzili ponad pół tysiąca drzew. Zorganizowano także piknik edukacyjny. **Urząd Miejski w Koszalinie**, który także zgłosił oficjalnie swój udział w programie zapowiedział posadzenie 50 drzew. Zaproszono także koszalińskie placówki oświatowe, przedsiębiorstwo gospodarki komunalnej, zarząd dróg miejskich i koszalińskie media. **Urząd Miasta w Łaziskach Górnych** po raz pierwszy włączył się w *Święto Drzewa* i otoczył opieką 17 pomników przyrody, a także przeprowadził prace pielęgnacyjno-konserwacyjne parków miejskich i terenów zielonych.

Biznes nie zawiódł

W Nadleśnictwie Chojnów firma **Lease Fleet Management Polska** (usługi związane z zarządzaniem flotą pojazdów) partner programu *Święto Drzewa* jak co roku organizował piknik rodzinny i zasadził 3150 drzew. Zaangażował w to działanie ponad 50 osób oraz American Chamber of Commerce in Poland. *LeasePlan oprócz aktywnego uczestnictwa w inicjatywach związanych z działalnością na rzecz ekologii i ochrony środowiska naturalnego, promuje postawy ekologiczne również wśród swoich klientów. Obecnie LeasePlan, jako jedyna firma branży flotowej w Polsce, oferuje usługę GreenPlan. Z jednej strony polega ona na redukowaniu emisji CO₂, z drugiej – na rekompensowaniu jej negatywnego wpływu na środowisko naturalne* – wyjaśniał **Sławomir Wontrucki**, prezes zarządu LeasePlan.

Tysiąc drzew tak by powstał przyzakładowy ogród w Biskupicach Podgórnych podjęła się zasadzić firma **LG Electronics Wrocław** (fabryka pralek i lodówek). *Zakładając przyzakładowy park mieliśmy na względzie nie tylko walory estetyczne. Firma LG Electronics chętnie włącza się w działania mające na celu ochronę środowiska, propagowanie zdrowego stylu życia, między innymi poprzez proekologiczną organizację przestrzeni przemysłowej. Ostatnio utworzyliśmy specjalną grupę projektową zajmującą się głównie rozwiązaniami mającymi na celu redukcję emisji dwutlenku węgla przez naszą firmę i naszych dostawców oraz innymi działaniami proekologicznymi typu: segregacja odpadów, oszczędność energii. Założenie przyzakładowego ogrodu jest również elementem naszego projektu, ponieważ dzięki temu w przyszłości zwiększymy bioróżnorodność terenu oraz przyczynimy się do zmniejszenia (choć w niewielkim stopniu) emisji dwutlenku węgla do atmosfery.* – wyjaśnia **Monika Rochowska** specjalista ds. ochrony środowiska w LG Electronics. Firma zapowiedziała także, że przystąpi do programu Klubu Gaja *Zbieraj makulaturę, ratuj konie*.

We Wronkach firma GELG (zajmująca się obróbką metalu) posadziła 550 drzew i Drzewo dla pokoju, a do udziału w programie *Święto Drzewa* zaprosiła stowarzyszenia: Biznes Wroniecki i Inicjatywa Firm Rodzinnych oraz trzy inne firmy.

Pracownia k. (pracownia architektoniczna zajmująca się planowaniem przestrzeni dla dzieci) przyłączyła się do obchodów *Święta Drzewa* zabierając na spacer małe drzewko w poszukiwaniu nowego domu dla niego. *Pomyśleliśmy: Niech zobaczy trochę świata, zanim zapuści korzenie. W końcu to jego święto! Mimo deszczu wyruszyliśmy do pobliskiego parku, nad Wisłę, a potem tramwajem i autobusem do Olszowic, gdzie drzewko zostało zasadzone* – opowiada **Anna Komorowska**.

Lease Fleet Management Polska

LG Electronics Wrocław

Budowanie Pegaza przez uczniów Szkoły Podstawowej w Szczodrzykowie

Szkoła Podstawowa w Szczepanowie

14 tysięcy drzew na Klimczoku

W Beskidzie Śląskim na zboczach Klimczoka powstał las demonstracyjny. W przyszłości po tym miejscu leśnicy będą oprowadzać wycieczki, aby na konkretnych przykładach pokazywać jakie procesy zachodzą w przyrodzie. W górach, w których słynne beskidzkie świerczyny znalazły się w katastrofalnym stanie takie inicjatywy są wyjątkowo ważne. Drzewostany w Beskidach wymagają intensywnych prac i jak najszybszej przebudowy. Każde nasadzenia nowych drzew są cenne dla przyrody i ludzi. Mieszkańcy tego regionu żyją z turystyki, a przyjezdni oczekują pięknych gór porośniętych lasami, orzeźwiającego powietrza i niezapomnianych widoków. To już kolejny las, który zasadzono z okazji *Święta Drzewa*. Powstał w wyniku współpracy Klubu Gaja i Nadleśnictwa Bielesko. Ponad 14 tys. młodych buków, jodeł i świerków posadzono dzięki partnerom 7. edycji programu – firmom: **LeasePlan, Troton, Eco Service, Michelin**.

Trzeci Pegaz Klubu Gaja

Szczodrzykowo w województwie wielkopolskim to kolejna miejscowość, do której dotarł Pegaz – symbol programu Klubu Gaja *Zbieraj makulaturę – ratuj konie*. Oryginalna rzeźba, zrobiona z kawałków drewna i gałęzi stanęła przed miejscową szkołą podstawową. Sfrunęła do Szczodrzykowa nie z nieba lecz z głowy i rąk Waldemara Rudyka, artysty, który od lat współpracuje z Klubem Gaja. To już trzeci Pegaz będący niezwykle ozdobą szkoły szczególnie wyróżniającej się w programie *Zbieraj makulaturę – ratuj konie*. **Uczniowie Szkoły Podstawowej w Szczodrzykowie zebrali prawie 11 ton makulatury**. Do pracy włączyli się również dorośli. Potrzebny na rzeźbę surowiec dotarł do szkoły z tartaku w Robakowie, którego właścicielem jest dziadek jednego z uczniów. W szkole od pięciu lat działa Klub Miłośników Koni, który dodatkowo przyłączył się do zbiórki pieniędzy organizując loterię fantową i sprzedaż ciast podczas akcji *Nie jestem sam – potrafię dzielić się z innymi* zorganizowaną w szkole. *Dla koniarzy stawianie Pegaza to wielkie święto i przeżycie – mówiła Małgorzata Wawrzyniak*, opiekunka klubu i szkolny pedagog.

Nagrodę Pegaza po raz kolejny otrzymało **TNT Express Worldwide Poland**. Firma zebrała blisko 32,5 ton makulatury. Efekt akcji *Zbieraj makulaturę – ratuj konie* to **377 ton zebranej makulatury**. Dziękujemy!

Święto Drzewa dla każdego

Drzewa – symbol życia, wzrostu, trwałości i szczęścia – wciąż przekonują do siebie coraz to nowych ludzi. Dzięki programowi Klubu Gaja *Święto Drzewa* – już od siedmiu lat to grono jest coraz bogatsze.

Niektórzy uczestnicy programu realizują jego założenia już od siedmiu lat. Robią to wytrwale, z nieustającym entuzjazmem, który pozwala na angażowanie kolejnych partnerów. Co ważniejsze są to często najbliżsi sąsiedzi, ale i uczestnicy z daleka – z zagranicy. Idea wychodzi poza mury placówek edukacyjnych. Sadzą rodzice i dziadkowie, miłośnicy regionu i artyści, parafianie, strażacy i sołtysi, wspólnoty mieszkaniowe i policjanci. Wraz z sadzonkami przynoszonymi przez dzieci i młodzież władzom lokalnych samorządów idea *Święta Drzewa* trafia do mediów i do instytucji rządowych w terenie. Programem interesują się organizacje społeczne, hospicja, domy pomocy społecznej. Dla rozwijających się w Polsce firm hasło społecznej odpowiedzialności biznesu łączy się z konkretnymi działaniami. Program Klubu Gaja *Święto Drzewa* wskazuje drogę do celu.

**współpraca
udział społeczny**

Nadleśnictwo Bierzwnik

Publiczne Przedszkole nr 6 w Wodzisławiu Śląskim

W Gminie Jerzmanowice – Przegonia sadzenie drzew odbywało się 9 października. Wzięło w nim udział około 150 uczestników, tj. uczniów ze wszystkich szkół podstawowych i gimnazjów na terenie naszej gminy. W akcji sadzenia drzew brali udział: Wójt Gminy Jerzmanowice – Przegonia Adam Piaśnik, uczniowie z nauczycielami i dyrektorami szkół. W sadzeniu drzew uczestniczyli także pracownicy Powiatowej i Gminnej Biblioteki Publicznej wraz z dyrektorem – Dorotą Furman, a także pracownicy Gminnego Ośrodka Kultury. Akcja sadzenia drzew na terenie naszej gminy była możliwa dzięki hojności i uprzejmości Nadleśnictwa Krzeszowice. Liczba drzew, jaką posadziliśmy to 50 sztuk: 40 sadzonek świerka i 10 sosny czarnej.

Gminny Ośrodek Kultury w Jerzmanowicach

Gmina Kijewo Królewskie włączyła się w działania Klubu Gaja, podejmując współpracę z Nadleśnictwem Toruń, które będąc partnerem strategicznym akcji, przekazało sadzonki drzew. Oddział zerowy przy Zespole Publicznych Szkół pod opieką Mirosławy Nowak, posadził wspólnie z wójtem – Mieczysławem Misiaszkiem oraz strażnikiem Parków Krajobrazowych – Wojciechem Fałczykiem 30 grabów. Dzieci sadziły drzewa wokół pomnika ofiar pomordowanych podczas II wojny światowej w miejscowości Płutowo. Pozostała część materiału sadzeniowego (iglaki) zostaną posadzone wokół terenu rekreacyjno-sportowego przy Zespole Szkół Publicznych w Kijewie Królewskim. Akcja w gminie Kijewo Królewskim prowadzona była pod patronatem wójta.

Gmina Kijewo Królewskie

Po raz trzeci w sobotę zorganizowano w Mrągowie *Święto Drzewa*, które wsparły *Zielone Dzieciaki* Zosi Wojciechowskiej, Mazurski Park Krajobrazowy z Krutyni, Młodzieżowy Dom Kultury w Mrągowie i Centrum Kultury i Turystyki w Mrągowie. Rokrocznie w obchody włącza się samorząd, organizacje i mieszkańcy Mrągowa. W tym roku burmistrz miasta Otolia Siemieniec posadziła klon – drzewko dla pokoju na Placu Unii Europejskiej. Sadzeniu drzewa towarzyszyła orkiestra dęta z Mrągowa. Muzycy odegrali Hymn Unii Europejskiej i pomogli posadzić drzewo, które w symboliczny sposób zostało objęte przez dzieci dłońmi. Specjalne drzewko dla pokoju otrzymała 10 Leśna Drużyna Harcerska, był to jesion wyniosły, który druh Grzegorz Piątek (Żuraw) wraz z harcerzami posadzi w intencji pokoju na ziemi. Sadzenie drzewa nie było jedyną atrakcją w tym dniu. W CKiT w Mrągowie zorganizowano wystawę prac dzieci z Przedszkola *Stokrotka*, *Zielonych Dzieciaków* oraz dzieci z Centrum Zdrowia Dziecka w Warszawie. W warsztatach brały udział dzieci z Młodzieżowego Domu Kultury.

Stowarzyszenie Edukacji Ekologicznej i Kulturalnej SEEiK w Mrągowie

Już we wrześniu wspólnie z rodzicami i zaprzyjaźnionymi leśnikami zorganizowaliśmy cykl wycieczek do lasu. Przygotowania do uroczystości *Święta Drzewa* rozpoczęliśmy od projektowania dekoracji. Przez kilka dni spotykaliśmy się z rodzicami i projektowaliśmy przestrzenne drzewa. Udział wzięli: zastępca dyrektora ZSP w Bierzwniku – Wioletta Wojtkiewicz, kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bierzwniku – Grażyna Pytlarz, funkcjonariusze Posterunku Policji w Bierzwniku – Michał i Edmund Komisarczyk, leśnik Janina Sobczak z Nadleśnictwa Bierzwnik, Romana Młot z Urzędu Gminy w Bierzwniku, uczniowie klasy „0” z wychowawcą – Renatą Wieczorek oraz rodzice. Posadziliśmy drzewa dla pokoju, które miały wyrazić pragnienie życia w pokoju, w środowisku przyjaznym człowiekowi. Eskortowani przez funkcjonariuszy miejscowej policji udaliśmy się do Szkoły Podstawowej oraz na Posterunek Policji w Bierzwniku. Tam uroczystie posadziliśmy nasze drzewka. W ramach tego programu utworzyliśmy także kolejną alejkę wokół przedszkola z 100 krzewów dzikiej róży. We wspólnym sadzeniu uczestniczyli rodzice oraz uczniowie.

Nadleśnictwo i Przedszkole w Bierzwniku

Drzewa podarowało nam Nadleśnictwo Krasiczyn (20 sztuk – jodły i świerki), a krzewy supermarket Nomi (7 sztuk). W ramach akcji *Kampania Miliarda Drzew dla Planety* dzieci ponownie zachęcały przedstawicieli lokalnych społeczności do sadzenia drzew. Sadzonki zanieśliśmy do Prezydenta Miasta Przemyśla – Roberta Chomy oraz jego zastępców. Drzewa otrzymali również wizytator Kuratorium Oświaty w Rzeszowie – Anna Chudzio, naczelnik Wydziału Edukacji – Piotr Idzikowski, dyrektor Szkoły Podstawowej nr 6 w Przemyślu – Halina Kasyan oraz dyrektor naszego przedszkola – Marta Szczawińska. Aby rozpowszechnić ideę akcji zanieśliśmy sadzonki do redakcji gazet lokalnych *Nowin* oraz *Życia Podkarpackiego*. W tygodniu poprzedzającym akcję dzieci uczestniczyły w zajęciach dydaktycznych z zakresu edukacji ekologicznej, podczas których przy wykorzystaniu różnorodnych metod i form pracy poznawały tajemnice drzew. Przedszkolaki uczestniczyły w spacerach do pobliskiego lasu oraz wycieczkach edukacyjnych do Arboretum w Bolestraszczykach i do Zespołu Parkowo-Zamkowego w Krasiczynie. Grupa *Ekoludki* zorganizowała happening zachęcając mieszkańców lokalnego osiedla *Kazanów* do udziału w akcji.

Przedszkole Miejskie nr 16 w Przemyślu

Zaangażowanie i współpraca wielu osób, instytucji, rodziców oraz Urzędu Miejskiego w Opalenicy pozwoliła nam posadzić *Drzewa dla pokoju*. Jedno z drzew zostało posadzone w centrum miasta przez dzieci z zaproszonym gościem – zastępcą burmistrza, a drugie w przedszkolnym ogrodzie. Posadzone drzewa są wyrazem troski o pokój na Ziemi, nie tylko ludzi dorosłych, nauczycieli, rodziców, ale szczególnie dzieci, które najbardziej cierpią gdy go nie ma. Każdego roku mamy inny pomysł na akcję sadzenia drzew, a chodzi nam o to, by przekonać do niej jak więcej ludzi i by posadzić „mądrze” jak najwięcej drzew. Dlatego też dzieci z każdej grupy zaprosiły rodziców, by wspólnie z nimi zasadzić w ogrodach przedszkolnych drzewa iglaste i liściaste podarowane przez Urząd Miejski w Opalenicy, Nadleśnictwo Grodzisk Wlkp. oraz Prywatną Szkołę w Porajnie.

Przedszkole nr 1 w Opalenicy

Już po raz drugi włączyliśmy się do obchodów *Święta Drzewa*. Z radością informujemy, że do naszej akcji, czynnie zaangażowali się rodzice, dostarczając drzewka, głównie tuje. Wydział Ochrony Środowiska w Wodzisławiu Śląskim wsparł nas materialnie, co zaowocowało kupnem czterech dorodnych klonów, które ozdabiają nasz ogród przedszkolny. Wszyscy wychowankowie poznali sposoby sadzenia drzewek, formy ich ochrony oraz ogromne znaczenie zarówno zdrowotne jak i estetyczne. Dzieci umieszczały podpisy z nazwami wybranych drzew w ogrodzie przedszkolnym (rosną u nas buki, klony, jarzębina, kasztanowiec). Na zakończenie tego wyjątkowego dnia, wspólnie zasadziliśmy młodego dęba.

Publiczne Przedszkole nr 6 w Wodzisławiu Śląskim

Święto Drzewa w naszym przedszkolu to czas wyjątkowy, w którym zaangażowane są wszystkie dzieci oraz personel przedszkola. W ubiegłym roku posadziliśmy drzewka na naszym placu przedszkolnym nadając im imiona – nazwy naszych grup. Zatem każda grupa przedszkolaków miała swoje drzewko, które mogły obserwować podczas różnych pór roku, a także je pielęgnować, szczególnie gdy zawitała do nas jesień. Wówczas dzieci przy pomocy naszego woźnego – Wojtka oraz nauczycielek grabiły liście, dbając o czystość wokół drzewek. Współpracę z nami podobnie jak w ubiegłym roku podjęła Gnieźnieńska Spółdzielnia Mieszkaniowa oraz Biblioteka Dziecięca. Zamierzamy *Święto Drzewa* wpisać na stałe do naszego przedszkolnego kalendarium.

Przedszkole nr 14 Mali Piastowie w Gnieźnie

Przedszkole nr 1 w Opalenicy

Przedszkole Samorządowe nr 38 w Krakowie

Urzędu Miejskiego w Koszalinie

Szkoła Podstawowa w Nądni, Filia Nowa Wieś Zbąska

W tym dniu odbyło się spotkanie edukacyjne dla dzieci, na które składały się: pogadanka z komendantem posterunku Straży Leśnej przy Nadleśnictwie Krzeszowice, montaż słowno-muzyczny pt. *Leśne wspomnienia* w wyk. grupy V. Zasadzenie drzewka iglastego w ogrodzie przedszkolnym odbyło się z udziałem zaproszonych gości przez dyrektora przedszkola – Renatę Książkiewicz, komendanta Straży Leśnej Nadleśnictwa Krzeszowice – Marka Packa, radnych z Rady Dzielnicy Bronowice i reportera gazety *Las Polski*. Swoją osobą zaszczyliła nas również Rzecznik Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krakowie – Zdzisława Kot-Malinowska, dzięki której spotkanie zostało tak pomyślnie zrealizowane. Dzięki uprzejmości Studia fotograficznego Piotra Halka wydarzenia tego dnia zostały udokumentowane w formie reportażu zdjęciowego. Radio Kraków zarejestrowało sam moment przekazania sadzonki drzewa iglastego dzieciom i zasadzenia drzewka w ogrodzie przedszkolnym. Po pogadance i występie wszystkie grupy wraz z gośćmi spotkały się w ogrodzie przedszkolnym, aby wspólnie posadzić drzewko. Przedstawiciele wszystkich grup, wyposażeni w łopaty, pomagali Komendantowi we wkopaniu sadzonki. Na koniec, zainspirowani przez Rzecznika, zaśpiewaliśmy szumiącą piosenkę i wykrzyčeliśmy na cześć zielonego gościa głośne „Hip hip hura!”

Przedszkole Samorządowe nr 38 w Krakowie

W naszym gimnazjum była to niecodzienna uroczystość. Dyrektor szkoły wraz z zaproszonymi gośćmi, wśród których byli: kierownik Wydziału Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta – Małgorzata Jagiełło, inicjator nadania imienia szkole – Leon Piecuch, proboszcz parafii św. Eugeniusza de Mazenoda – ks. Tadeusz Kal oraz dyrektor gimnazjum 1 z Prudnika – Ludmiła Lisowska, które jest pomysłodawcą projektu, posadził *Buka Kardynalskiego*. Uczniowie zgromadzeni wokół drzewka patrona, przypomnieli sylwetkę i dokonania Prymasa Tysiąclecia, natomiast goście przekazali życzenia dla nauczycieli i młodzieży uczęszczającej do placówki. Uroczystość sadzenia *Buka Kardynalskiego* włączyła gimnazjum do współpracy ze szkołami o tym samym imieniu oraz dała początek zapowiadanej realizacji projektu *Święto Drzewa*.

Publiczne Gimnazjum nr 3 w Kędzierzynie-Koźlu

Uczniowie postanowili włączyć do swoich działań ekologicznych Urząd Gminy Zbąszyń, Nadleśnictwo Wolsztyn, Zakład Gospodarki Komunalnej w Zbąszyniu, rodziców i mieszkańców wsi Nądnia, Nowa Wieś Zbąska, Nowa Wieś, a także wszystkie szkoły z terenu Gminy Zbąszyń. Propozycja współpracy została bardzo pozytywnie przyjęta. Podpisano już we wrześniu układ partnerski o współpracy między szkołą a Urzędem Miejskim. Zakres współpracy obejmował: sesję Rady Miejskiej z udziałem Starosty Nowotomyskiego, posprzątanie przez uczniów terenów zielonych jako przygotowanie miejsca dla drzewka – skweru *Dębu Chrobrego*, powierzenie opieki nad drzewkiem i skwerem Zakładowi Gospodarki Komunalnej, uroczyste zasadzenie na terenie miasta Zbąszyń *Drzewa Pokoju*, prelekcję nt. ochrony drzew wygłoszoną przez strażnika ochrony przyrody w Zbąszyńskim Ośrodku Kultury. Dzieci z naszej szkoły zainspirowały swoich rówieśników oraz społeczność lokalną do podejmowania w następnych latach działań proekologicznych dotyczących sadzenia i ochrony drzew.

Szkoła Podstawowa w Nądni, Filia Nowa Wieś Zbąska

W naszej szkole odbył się cykl wydarzeń pod hasłem *Święto Drzewa*. 12 września 2009 r. 60 uczniów z klas IV–VI wzięło udział w wycieczce edukacyjnej do Manowa k. Koszalin. Podczas wycieczki dzieci uczestniczyły w zajęciach na ścieżce dydaktycznej Nadleśnictwa Manowo, gdzie poznawały m.in. strukturę lasu mieszanego, charakterystycz-

ne gatunki roślin i zwierząt zamieszkujących lasy na Pomorzu, gospodarkę leśną. W świetlicy szkolnej dzieci wykonywały prace plastyczne *Jesienne drzewa*, następnie wykonano gazetkę tematyczną. Ponadto odbyły się: pogadanka na temat znaczenia drzew w przyrodzie i życiu człowieka, i ćwiczenia w rozpoznawaniu gatunków drzew. Łączna liczba uczestników przedsięwzięcia to około 140 osób. Przy organizacji współpracowaliśmy z: Nadleśnictwem Manowo, Stowarzyszeniem Przyjaciół Kolejki Wąskotorowej w Koszalinie, Radą Rodziców przy Zespole Szkół Sportowych w Koszalinie.

Zespół Szkół Sportowych w Koszalinie

W tym roku po raz pierwszy do udziału w akcji licealiści zaprosili dzieci z Publicznego Przedszkola nr 4 w Choszczynie. Działania mające na celu szerzenie wśród młodzieży i dzieci poszanowania otaczającej nas przyrody ożywionej i nieożywionej oraz kształtowania postawy ekologicznej rozpoczęły się na terenie szkoły i przedszkola już we wrześniu. W Zespole Szkół nr 2 odbyły się następujące konkursy: *Jesienny Stroik*, *Drzewo Przyszłości*, *The idiomatic Tree* oraz konkurs na kompozycję zapachową, a ich rozstrzygnięcie nastąpiło 7 października w trakcie wspólnego spotkania dzieci ze „Słonecznej Czwórki” i licealistów naszej szkoły. Zakończeniu akcji towarzyszyli zaproszeni goście z Nadleśnictwa Choszczno i Nadleśnictwa Bierzwnik przedstawiciele lokalnej władzy, dyrektor Publicznego Przedszkola nr 4 oraz dyrektorka Zespołu Szkół nr 2 wraz z opiekunami i nauczycielami. Posadziliśmy 200 drzewek przekazanych przez nadleśnictwa na terenie osiedla mieszkaniowego przy ul. Polnej w Choszczynie.

Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Choszczynie

W obchodach *Święta drzewa* wzięły udział m.in. gminne placówki oświatowe (uczniowie, nauczyciele, rodzice), Nadleśnictwo Ostrowiec Świętokrzyski, Firma Remondis. Na terenie Przedszkola nr 7 odbył się piknik edukacyjny. Dodatkowo urząd miasta zakupił 150 sadzonek drzewek dla placówek oświatowych. W szkołach odbyły się happeningi i akcje ekologiczne. W sumie posadzono 500 drzew. W akcji wzięło udział 2000 osób.

Urząd Miasta w Ostrowcu Świętokrzyskim – Centrum Edukacji Ekologicznej

Do współpracy zaprosiliśmy koszalińskie placówki oświatowe, Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej oraz Zarząd Dróg Miejskich. Tegoroczne *Święto Drzewa* przeprowadzono w Przedszkolu nr 7 w Koszalinie, w którym wzięły udział dzieci 6-letnie z koszalińskich przedszkoli i zaproszeni goście. Imprezę rozpoczął konkurs plastyczny pod hasłem *Drzewa ochronieniem zwierząt i ludzi*. Zadaniem dzieci było namalować ilustrację do czytanego opowiadania M. Kownackiej pt. *Sadźmy drzewa*. W budynku przedszkola wyeksponowano plakaty wykonane przez dzieci. To one wspólnie z zaproszonymi gośćmi i nauczycielami posadziły *Drzewo dla pokoju* oraz trzy jarząbki szwedzkie. Punktem programu była też inscenizacja ekologiczna w wykonaniu 6-latków pt. *Las naszym domem*. Po występie dzieci otrzymały 19 wrzósów do zasadzenia w ogrodzie przedszkolnym, których zakup sfinansowano ze środków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Akcja została rozpropagowana w lokalnych środkach masowego przekazu. Ogółem wzięło w niej udział około 50 uczestników (dzieci z rodzicami, nauczyciele, pracownicy urzędu miejskiego). Jednocześnie informujemy, że w pozostałych koszalińskich placówkach oświatowych, również odbywały się imprezy ekologiczne związane ze *Świętem Drzewa* (sadzenie drzew, inscenizacje teatralne, piosenka ekologiczna). Akcja spełniła swój cel propagandowy i edukacyjny.

Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego w Koszalinie

Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Choszczynie

Publiczne Gimnazjum nr 3 w Kędzierzynie-Koźlu

14 Drużyna Harcerska Wyciskowo, OSP Wyciskowo, Sołectwo Wycisłowo

Nadleśnictwo Kudypy

Święto Drzewa w Wycisłowie wspierali OSP Wycisłowo, sołectwo Wycisłowo, Urząd Miasta i Gminy Borek Wlkp. z inspektorem Ochrony Środowiska – Mirosławem Twardowskim na czele, Nadleśnictwo Piaski, XIV Drużyna Harcerska Wycisłowo – inicjator akcji oraz zaprzyjaźnione z drużyną osoby – Małgorzata Mróz, Elżbieta Borysiak, Leszek Borysiak, Grażyna Gogulska, Katarzyna Mróz, Krzysztof Słomiński. W sobotę 10 października, około 25 osób (zwłaszcza młodzież i dzieci) o godzinie 11.00 przystąpiło do wspólnego sadzenia drzew i krzewów na powstającym w wiosce placu zabaw. Wszyscy z zapałem pracowali, najmłodsi najpierw uczyli się od dorosłych jak sadzić drzewa. Wszyscy uczestnicy akcji dzielnie kopali dołki, nosili wodę i oczyszczali teren z chwastów. Obsadzono również teren rekreacyjny dla dorosłych. Sadzonki drzew i krzewów przekazali rodzice dzieci z Wycisłowa z upraw domowych oraz Elżbieta i Leszek Borysiak z Borku Wlkp. ze swojej prywatnej plantacji. Drzewka zakupiła również radna Róża Jędrasz oraz Wydział Ochrony Środowiska z Urzędu Gminy Borek Wlkp. (60 szt. dorodnych sadzonek). Mamy nadzieję, że nasze działania przede wszystkim poprawią estetykę wspólnego miejsca wypoczynku oraz przyczynią się do zmniejszenia skutków zmian klimatycznych na Ziemi. Dzięki obchodom *Święta Drzewa* była okazja na zaszczepienie w młodzieży wrażliwości w stosunku do największych roślin lądowych.

14 Drużyna Harcerska Wyciskowo, OSP Wyciskowo, Sołectwo Wycisłowo

Uczniowie szkoły chętnie przystąpili do programu – 1110 uczniów szkoły podstawowej. Do udziału w programie zaprosiliśmy proboszcza parafii rzymsko – katolickiej ks. Stanisława Tkacza oraz proboszcza parafii grecko-katolickiej ks. Jana Łajkosza. Postanowiliśmy, iż w ramach akcji *Święto Drzewa* zasadzimy młode drzewka przy kościele oraz cerkwi. Dzięki współpracy z Nadleśnictwem Zaporowo bezpłatnie otrzymaliśmy 200 sadzonek – świerków i sosen, mogliśmy również liczyć na pomoc leśników. Do akcji włączyli się także rodzice, którzy wspólnie z dziećmi sadzili drzewa. Nawiązaliśmy również współpracę z urzędem gminy, któremu przekazaliśmy część sadzonek w celu zagospodarowania terenu gminy.

Zespół Szkół w Lelkowie

Posadziliśmy 450 drzew w ramach akcji 50 drzew na 50 lecie Rudy Śląskiej. W programie wzięło udział 23 szkoły, prezydent miasta Ruda Śląska, Miejski Zakład Obsługi Placówek Oświatowych, Miejska Biblioteka Publiczna, dyrektor Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Nadleśnictwo Brynek, Nadleśnictwo Katowice, Leśnictwo Panewki, Szkoła Leśna Brzeźnica.

Rudzkie Towarzystwo Przyjaciół Drzew

W Leśnym Arboretum w Kudypach Nadleśnictwo Kudypy RDLP w Olsztynie członkowie Koła Towarzystwa Przyjaciół Lasu *Las Kudypski* wspólnie z Caritasem Archidiecezji Warmińskiej opiekującym się Hospicjum w Olsztynie obchodzili *Święto Drzewa* sadząc *Drzewko dla pokoju*. Tym razem była to sadzonka orzecha szarego. Założyliśmy kolejne *Pole nadziei* sadząc wokół Dęba Papieskiego cebulki przepięknych wiosennych kwiatów żonkili będących symbolem nadziei dla ludzi przebywających w hospicjum. Uroczystości uświetnił koncert artysty trębacza Piotra Janakowskiego z Gdańska w pięknej scenerii warmińskiego lasu. Po zakończeniu odbyła się wspólna biesiada przy ognisku przeplatana licznymi konkursami, przybraniem *Drzewka szczęścia* na którym uczestnicy zawiesili kolorowe papierowe listki i serduszką z wypisanymi życzeniami. Wśród uczestników panuje przekonanie że w tym dniu spełniają się wszelkie życzenia i marzenia. W obchodach *Święta Drzewa* uczestniczyło ponad 100 osób.

Nadleśnictwo Kudypy

sadzenie drzew zakładanie ogrodów drzewa dla pokoju

Przedszkole Publiczne w Czaple oraz Nadleśnictwo Czapla

Szkoła Podstawowa im. M. Konopnickiej w Leszczynie Szlacheckim

Sadziliśmy las, założyliśmy ogród szkolny, posadziliśmy *Drzewko dla pokoju* oraz odszukaliśmy drzewko – świadka historii. Do naszych działań udało nam się pozyskać nowych przyjaciół: Nadleśnictwo Płock – Komendanta Posterunku Straży Leśnej – Sławomira Lipskiego, Leśniczego Leśnictwa Sikórz – Krzysztofa Stegendę, Leśniczego Leśnictwa Drobin – Jacka Błaszczyka oraz Dyrektora Delegatury Urzędu Marszałkowskiego w Płocku – Piotra Zgorzelskiego. Tradycyjnie w naszych działaniach wspierali nas: Wójt Gminy Bielsk – Józef Jerzy Rozkosz, członkowie Koła Łowieckiego *Kniaź*, Leśniczy Leśnictwa Gozdowo – Jacek Popławski oraz społeczność lokalna i rodzice. 24 kwietnia w miejscowości Ciachcin, wspólnie z leśniczymi Nadleśnictwa Płock, członkami Koła Łowieckiego *Kniaź* posadziliśmy ok. 5 tys. drzew i krzewów. Co roku wiosną otrzymujemy z Urzędu Gminy w Bielsku drzewka, które sadzimy na terenie szkoły. W tym roku otrzymaliśmy ok. 50 sadzonek, którymi uzupełniliśmy braki w drzewostanie szkolnym. Wspólnie z Komendantem Posterunku Straży Leśnej – Sławomirem Lipskim, Leśniczym Leśnictwa Drobin – Jackiem Błaszczykiem posadziliśmy w miejscowości Petrykozy ok. 11 tys. drzewek na powierzchni ok. 1,40 ha. W sumie posadziliśmy 16 tys. drzew!

Szkoła Podstawowa im. M. Konopnickiej w Leszczynie Szlacheckim

Dzięki współpracy z Nadleśnictwem Oleszyce posadziliśmy na terenie szkoły 6 sadzonek rodzimych gatunków drzew leśnych, w tym *Drzewo dla Pokoju* – młodego buka zwyczajnego. Następnie udaliśmy się do leśnictwa Stare Siolo, gdzie pod fachowym nadzorem zalesiliśmy teren, wykorzystując 2000 sztuk młodych sadzonek sosny pospolitej.

Zespół Szkół w Oleszycach

Jesienią w domach rodzinnych w przydomowych ogródkach uczniowie z rodzicami sadzili drzewka i krzewy ozdobne. W szkole odbył się apel pt. *Żyj w zgodzie z naturą* z udziałem pracowników Nadleśnictwa Brodnica, którzy wręczyli szkole nagrodę za działania proekologiczne na rzecz lasów oraz *Drzewo Pokoju* świerk Benedyktynkę, który zostanie posadzony przy szkole. Wiosną 2010 r. uczniowie uczestniczyli w restytucji cisa w leśnictwie Grabiny (ok. 50 arów).

Zespół Szkół w Marzęcicach

Nasze Gimnazjum już od kilku lat aktywnie włącza się w ekologiczne akcje Klubu Gaja. Tym razem przyłączyliśmy się do realizacji *Święta Drzewa*. Klasy zbierały pieniądze na zakup drzewa do posadzenia koło szkoły pamiętając, że sadząc drzewa zmniejszamy efekt cieplarniany. W sumie zebraliśmy kwotę 110,96 złotych, za które zakupiliśmy i posadziliśmy 11 krzewów tui. Ponadto zostały przeprowadzone pogadanki na temat znaczenia sadzenia drzew dla naszej planety.

Gimnazjum nr 1 Miejskiego Zespołu Szkół w Czeladzi

Nasze gimnazjum otrzymało akceptację Wydziału Oświaty i Wydziału Ekologii w Zabrzu na realizację projektu ekologicznego własnego autorstwa pt. *Więcej Zieleni dla Zabrza!*. W akcji wzięło udział 50 uczniów, którzy zasadzili prawie 100 sadzonek wokół szkoły. Akcja była szczególnie trudna, ponieważ pogoda nie dopisała. Uczniowie pracowali na zmianę, momentami w silnym deszczu. Natomiast ich zaangażowanie przerosło nasze oczekiwania, z trudem dawali namówić się na tyk malinowej herbaty.

Gimnazjum nr 2 w Zabrzu

Uczniowie działający w Klubie Gaja zasadzili dziesięć drzewek w obrębie terenu szkoły, których sadzonki otrzymali od rybnickiego nadleśnictwa. Posadzono również *Drzewko dla Pokoju*, które ozdobi jej teren. W najbliższym czasie zostanie posadzonych jesz-

cze pięć sadzonek klonu. Sadzenie drzewek odbyło się również w Szkole Podstawowej nr 35 im. ks. Franciszka Blachnickiego w ramach prelekcji prowadzonych przez członków Klubu Gaja z tamtejszymi uczniami. Sadzonki zostały dostarczone w ramach programu Unii Europejskiej *Click a tree*. W *Święcie Drzewa* organizowanym przez naszą szkołę wzięło udział ok. 130 osób.

IV Liceum Ogólnokształcące w Rybniku

Poprosiliśmy rodziców, aby wszystkie dzieci przyszły ubrane w kolorze zielonym. Uroczystość rozpoczęliśmy od wysłuchania opowiadania pana leśniczego Bolesława Bobrzyka z Nadleśnictwa Katowice na temat roli lasu w życiu ludzi i zwierząt. Następnie dzieci obejrzały spektakl słowno-muzyczny w wykonaniu starszaków na temat ochrony przyrody. Po wyjściu do ogrodu przedszkolnego w celu nasadzenia sadzonek drzew pozyskanych w nadleśnictwie, każda grupa nasadziła swoje drzewko i obiecała się nim opiekować. Posadziliśmy również *Drzewko dla Pokoju*, gdyż chcemy żyć w świecie wolnym od wojen i przemocy.

Miejskie Przedszkole nr 99 w Katowicach

Uczniowie naszej szkoły wraz z opiekunami postanowili uczcić jedną z wielu ekologicznych uroczystości a mianowicie *Święto Drzewa*. Na początku przestraszyliśmy się liczbą drzewek – w końcu robiliśmy to pierwszy raz – do posadzenia mieliśmy 100 młodych świerków. Jak się okazało na 20 uczestników było to naprawdę niewiele. Poszło nam szybciej niż zaplanowaliśmy. Największe wrażenie i emocje wywarł na nas sprzęt, którym się posługiwaliśmy – profesjonalny do wykopywania dołków pod roślinki (może dlatego tak szybko nam poszło). Dumni i radośni wróciliśmy do domów z postanowieniem, że będziemy przyjeżdżać, co jakiś czas w to miejsce, aby zobaczyć, jak rosną nasze choineczki.

Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Słupsku

W naszej szkole w akcji tej wzięli udział uczniowie klas IV, V, VI wspólnie z nauczycielami. Na początku spotkania młodzież została poinformowana o celu akcji, jej znaczeniu. Następnie każda klasa otrzymała po jednej sadzonce. W sumie posadziliśmy 5 drzew. Specjalnie na tę okazję został zaproszony Sławomir Skrzypek – leśniczy z Nadleśnictwa w Matemblewie, który pomógł uczniom w sposób fachowy posadzić rośliny. Później wszyscy przeszli do sali gimnastycznej na krótką pogadankę z leśniczym. Opowiadał on o lesie w Matemblewie, występujących tam gatunkach roślin i zwierząt, swojej pracy, obowiązkach.

Podstawowa Szkoła Społeczna Niedźwiednik w Gdańsku

Z wielką radością posadziliśmy w naszym przedszkolnym ogrodzie okazałe drzewko wiśniowe. Uroczystemu aktowi sadzenia drzewka towarzyszyła cała społeczność naszego przedszkola oraz członkowie Rady Rodziców. Dzień ten stał się dobrą okazją do przypomnienia, że realizujemy na co dzień bardzo ważne zadania edukacyjne z zakresu ekologii. Dzięki temu uświadamiamy dzieciom, że życie bez kontaktu z przyrodą jest niemożliwe. Wszystko co jest potrzebne człowiekowi do życia, czerpie on ze środowiska. Obcowanie z przyrodą jest ważne zwłaszcza dla dzieci mieszkających w dużym mieście. Dzięki tej akcji dowiedzieliśmy się, że sadząc drzewa, zasiewamy ziarna pokoju i ziarna nadziei.

Przedszkole nr 32 w Warszawie

To święto obchodzimy już po raz drugi. W obchodach wzięło udział około 100 osób – nauczyciele, przedszkolaki i ich rodzice. Wspólnymi siłami posadziliśmy 30 iglaków, które będą oddzielać nas od zgiełku miasta tworząc zielony żywopłot. Wszystko to działa

Gimnazjum nr 2 w Zabrzu

Gimnazjum nr 1 – Miejskiego Zespołu Szkół w Czeladzi

Gimnazjum nr 5 w Świętochłowicach

IV Liceum Ogólnokształcące w Rybniku

Przedszkole nr 72 w Katowicach – Murckach

się w piękny, słoneczny, jesienny dzień, który zakończyliśmy ogniskiem ze śpiewem i pieczonymi ziemniakami. Mamy zamiar kontynuować współpracę z Klubem Gaja i *Święto Drzewa* na stałe włączyć do kalendarza imprez naszego przedszkola.

Przedszkole nr 121 we Wrocławiu

Nasze przedszkole jak co roku wzięło udział w *Święcie Drzewa*. Jesteśmy przedszkolem w województwie śląskim, które jest usytuowane w pobliżu Rezerwatu Buków, dlatego też tematyka ochrony drzew nie jest nam obca. Nadleśnictwo Katowice przekazało nam 10 drzewek. Wraz z panem ogrodnikiem posadziliśmy drzewka na terenie naszego ogrodu przedszkolnego. Dzieci były bardzo zadowolone z tego, że mogły przyczynić się do ochrony środowiska, a zarazem od najmłodszych lat uczą się jak ważne funkcje pełnią drzewa w życiu ludzi i zwierząt. Podczas zajęć w sali rozmawialiśmy o różnych gatunkach drzew, które rosną w pobliskim lesie, a także wykonaliśmy prace plastyczne w zespołach *Drzewa jesienią*. Dzieci chętnie wzięły udział w akcji, myślę, że będą pamiętać o ochronie drzew w kolejnych latach swojego życia.

Przedszkole nr 72 w Katowicach – Murckach

Udział w akcji podjęli członkowie szkolnego koła LOP wraz z opiekunem. W szkole prowadzono zajęcia na terenie Lasów Państwowych przez pracownika Leśnictwa Kołaczyce. Uczniowie świadomi roli jaką pełni las podejmują działania we wszystkich konkursach organizowanych przez nadleśnictwo. Planowano posadzenie kilku drzewek, lecz plany zagospodarowania terenów zielonych wokół szkoły na boiska sportowe spowodowały ograniczenie liczby sadzonek do jednego symbolicznego Drzewka dla pokoju. Planujemy jednak każdego roku posadzić chociaż jedno drzewko, aby powstała alejka pokoju, a każde drzewko będzie miało swoje imię. To pierwsze nosi imię naszej patronki – *Jadwigi*.

Publiczne Gimnazjum im. Św. Jadwigi Królowej w Krygu

W tym roku całą naszą energię skierowaliśmy na pielęgnację naszego lasu. W okresie wakacji urosło wiele chwastów, które należało usunąć. Z radością stwierdzamy, że prawie wszystkie drzewka mają się dobrze. W tym roku z powodzeniem startowaliśmy w konkursie *Czysty las* dochodząc do finału ogólnopolskiego. Nasza kampania na rzecz wzrostu zalesień, którą od lat prowadzimy w naszej gminie, w tym roku zaowocowała kolejnymi hektarami lasu. Założenia naszego projektu *Tu będzie las* są skutecznie realizowane.

SKE Drumlinka Gimnazjum w Zbójnie

Udaliśmy się na wycieczkę do lasu na Teresowie, gdzie spotkaliśmy się z leśniczym Nadleśnictwa Pińczów. Pan Jan Radkiewicz opowiedział nam o sposobach ochrony lasów i o zmianach zachodzących w przyrodzie jesienią. Dowiedzieliśmy się, dlaczego drzewa są tak bardzo potrzebne i ważne w naszym życiu. Podczas spaceru po lesie, pan leśniczy wyjaśnił nam prawidłowy sposób sadzenia drzew i pod jego kierunkiem zasadziliśmy 60 sadzonek buka oraz 40 grabu. W akcji brali udział uczniowie klas I – VI w liczbie 92.

Szkoła Podstawowa Kozubowie

W ramach udziału w programie działania na rzecz środowiska i ochrony klimatu pozyskaliśmy nieodpłatnie z Nadleśnictwa Zwierzyniec – szkółki drzew w Nieliszu, sadzonki modrzewia i świerka. Nasi uczniowie z klasy IC Szkoły Przysposabiającej do Pracy na zajęciach z panią Elżbietą Welcz, posadzili 12 sadzonek modrzewia i 30 sadzonek świerka.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Zamościu

Placówka nasza nawiązała współpracę z Nadleśnictwem Wiśla i otrzymała pięćdziesiąt sadzonek drzew, które zostały posadzone przez dzieci i pod okiem leśnika w terenie leśnym wyznaczonym przez nadleśnictwo. Pięć sadzonek ozdobnych zostało posadzonych przy szkole. Towarzyszyło nam w tym momencie światowe przesłanie *Sadźmy drzewo dla pokoju*. Sadząc drzewka, uświadomiliśmy naszym uczniom, że pokój na ziemi zależy także od tego, czy będziemy w stanie zachować środowisko naturalne dla przyszłych pokoleń. Chcąc bardziej uwrażliwić uczniów na piękno przyrody oraz ukazać im ogromne znaczenie jej w życiu człowieka przeprowadziliśmy we wszystkich klasach w ramach lekcji przyrody zajęcia tematyczne: *Funkcje drzewa; Jak zachować się w lesie; Poznajemy drzewa z naszego lasu*. Na lekcjach języka polskiego dzieci pisały opowiadanie pt. *Rozmowa z drzewem* oraz układały tematyczne wierszyki.

Szkoła Podstawowa nr 3 w Wiśle

Uczniowie naszej szkoły i członkowie Klubu EKO (działającego w naszej szkole) postanowili chronić klimat poprzez posadzenie kilkudziesięciu nowych drzewek wokół szkoły. Współpracując z Nadleśnictwem Katowice 14 X otrzymaliśmy 35 sadzonek młodych drzewek: świerków, tui, jałowców, jodełek, dębów i sosny. Każda klasa otrzymała młodą sadzonkę, którą zasadziła w wyznaczanym przez dyrekcję miejscu. Wykonała dla niej wizytówkę z nazwą i powołała z pośród siebie „strażników” drzewek, którzy będą je podlewać i pielęgnować. Duże zaangażowanie wykazały zuchy z 5 Gromady Zuchowej *Wędrujące Słoneczka* działające w szczepie harcerskim przy naszej szkole oraz szkolni ekolodzy z EKO, którzy posadzili niewielkie sosny w intencji pokoju na świecie i apelowali o ochronę wszystkich drzew oraz o wzajemną tolerancję i poszanowanie. W ramach *Święta Drzewa* w klasach starszych odbyły się lekcje tematyczne, klasy IV zorganizowały wystawę zrobionych przez siebie zielników z oznaczonymi liśćmi, a V kl. prezentowały własne albumy o najciekawszych miejscach w Polsce. W święcie uczestniczyło około 300 uczniów, obsługa i administracja szkoły, Dyrekcja i Grono Nauczycielskie, rodzice uczniów, harcerze i zuchy.

Klubu EKO

Szkoła Podstawowa nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi w Katowicach

Na tę okoliczność uczniowie, pod kierunkiem koordynatora ds. ekologii pani mgr Małgorzaty Bobek, przygotowali program artystyczny, którego tematem przewodnim były drzewa. Uczniowie wygłosili też prośbę drzew skierowaną do ludzi. Po wystudiowaniu montażu słowno-muzycznego, uczniowie wraz z nauczycielami posadzili na boisku przy szkole sadzonki świerków. Działania uczniów nadzorował pracownik Nadleśnictwa Zaporowo – inż. Antoni Czyż, który też wygłosił krótką prelekcję. Uczniom akcja bardzo przypadła do gustu. Z chęcią chwyтали za szpadeł i sami przysypywali korzenie sadzonek.

Szkoła Podstawowa w Chruścielu

10.10.2009 r. uczniowie klas V chcąc uczcić dzień *Święta Drzewa*, wzięli udział w sadzeniu drzewek. W pobliskim lesie zostały posadzone dwa modrzewie europejskie. Czynności nadzorował pracownik leśnictwa p. Marek Lesiński. Drzewka wracają na łono natury. Na wybranej polance drzewka pięknie się prezentują i mamy nadzieję, że czują się jak w domu.

Szkoła Podstawowa im. Piotra Dunina w Mostach

8 października na terenie szkoły posadziliśmy wraz z pracownikami Gorczańskiego Parku Narodowego 10 sosen. W sadzeniu drzew uczestniczyło 16 uczniów – przedstawiciele kółka biologicznego oraz samorządu uczniowskiego. Informacje dotyczące

Klubu EKO
Szkoła Podstawowa nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi w Katowicach

Szkoła Podstawowa w Chruścielu

Przedszkole Miejskie nr 16 w Przemyślu

Zespół Szkół Specjalnych nr 85 w Warszawie

Zespół Szkół w Chojnie

znaczenia *Święta Drzewa* oraz roli drzew we współczesnym świecie uzupełnione zostały na zajęciach kółka biologicznego. Uczniowie naszej szkoły bardzo aktywnie zaangażowali się w akcję sadzenia drzew. Otoczyli również nowo posadzone drzewa właściwą opieką.

Zespół Placówek Oświatowych im. Jana Pawła II w Podobinie

Na terenie wokół szkoły posadziliśmy 50 sztuk buka, brzozy, jarzębiny, lipy. Drzewa zostały przekazane nam przez Nadleśnictwo Zwierzyniec. W *Święcie Drzewa* uczestniczyli uczniowie klas IV, V i VI pod opieką nauczycielek: Joanny Burdy, Grażyny Nowosad i Krystyny Piwko. Klasy czwarte uczestniczyły także w spotkaniu z leśniczym Ryszardem Teteryczem. Opowiadał uczniom o rozwoju drzew, pielęgnacji lasu oraz jego mieszkańcach. Posadził także z Panią Dyrektorem Drzewo Pokoju. Koło ekologiczne działające przy naszej szkole przygotowało na ten dzień plakaty przedstawiające gatunki drzew występujące w Polsce oraz informujące o znaczeniu drzew dla środowiska i człowieka. Plakaty zostały umieszczone na korytarzach szkolnych.

Zespół Szkół Podstawowych w Krasnobrodzie

Dzień ten został zorganizowany wspólnie z Nadleśnictwem Grodziec. Uczniowie szkoły podstawowej oraz gimnazjum, w tym harcerze z 14 Drużyny Harcerskiej OPOKA w Grodźcu wraz z nauczycielami wysłuchali prelekcji na temat pracy leśnika. Wyświetlony film pt: *W lesie o każdej porze* spotkał się z bardzo dużym zainteresowaniem ze strony dzieci. Spotkanie zostało podsumowane wspólnym sadzeniem drzewek wokół budynku szkoły (dębów, klonów, lipy) oraz drzewka dla pokoju – świerku. W akcji udział wzięło 60 uczniów.

Zespół Szkół w Grodźcu k. Konina

W obydwu naszych szkołach *Święto Drzewa* obchodziliśmy przez cały tydzień, od 9–13 października. W tych dniach najmłodsze dzieci posadziły na trawnikach przed szkołą ponad 100 cebulek krokusów – wiosną ich kompozycje z pewnością nas zachwycą. Uczniowie klas IV–VI z SP oraz gimnazjaliści z klas I–III posadzili 15 sadzonek jarzębin na szkolnym podwórku (symbolicznie po jednym drzewku każda klasa) oraz zasadzone zostały przez młodzież 3 klony przed Urzędem Gminy w Brodach. 14 października odbyło się również podsumowanie konkursów plastycznych przeprowadzonych dla uczniów szkoły podstawowej: *Jesienne drzewo* i *Co nam daje drzewo?* oraz dla gimnazjalistów konkursu fotograficznego – *Drzewo w obiektywie*. Za przepiękne prace uczniowie otrzymali pyszne nagrody (słodycze, kilka kilogramów orzechów włoskich i kasztana jadalnego) oraz ciekawe książeczki *Leśne opowieści*.

Zespół Szkół w Brodach

W tym roku uczniowie naszej placówki już po raz trzeci wzięli udział w obchodach *Święta Drzewa*. Tak jak w latach poprzednich obchodom towarzyszyły dodatkowe atrakcje. W tym roku był to ogólnoszkolny konkurs, którego tematyka związana była z lasem, jego roślinnością i mieszkańcami. Od początku współpracujemy z Nadleśnictwem Jabłonna, które z dużym zaangażowaniem wspiera naszą akcję i dostarcza nam sadzonki drzew. Tak jak w latach poprzednich obsadziliśmy świerkami teren przy szkole. W sumie posadziliśmy już 30 świerków.

Zespół Szkół Specjalnych nr 85 w Warszawie

9 października 2009 r. po raz kolejny nasza szkoła brała udział w obchodach *Święta Drzewa*. W ramach obchodów członkowie Klubu Alternatywy Młodzieżowej przygotowali gazetkę informacyjną oraz rozdali uczniom naszej szkoły jabłka подарowane przez

prezesa Sadów Trzcińsko Zdrój. Jak co roku posadzono na terenie szkoły około 20 sadzonek drzew i krzewów подарowanych przez Nadleśnictwo w Chojnie, które jest naszym wieloletnim partnerem w organizacji obchodów święta.

Zespół Szkół w Chojnie

Naszą szkołę odwiedził leśniczy Piotr Szostek, który wygłosił prelekcję dotyczącą ochrony przyrody na terenie naszej gminy i powiedział nam, że dostaniemy 100 sadzonek jodły pospolitej. Uczniowie nie mogli doczekać się kiedy ruszą do lasu. Na szczęście sobotni poranek przywitał nas ładną pogodą. I tak uzbrojona w łopaty i motyki grupa licząca 20 osób ruszyła sadzić drzewa. O dziwo informacje o akcji rozeszły się po wsi i dołączyli do nas uczniowie, którzy już opuścili mury naszej szkoły, ale bardzo im się spodobała ta inicjatywa. Leśniczy zaprowadził nas do lasu na granicy Rzuchowej i Pleśnej. Oczywiście musiał nam udzielić lekcji jak prawidłowo sadzi się drzewa i cały czas czuwał nad naszymi pracami. Nie było łatwo na początku, ale z upływem czasu szło nam coraz lepiej. Podzieliliśmy się na małe grupy więc praca przebiegała sprawnie. Nie obyło się bez małych wpadek. Niektórzy chłopcy tak się zaangażowali, że w ferworze kopania złamali dwie motyki – oj, w domu się nie ucieszyli.

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Rzuchowej

Wielokrotnie podejmujemy działania na rzecz ochrony przyrody. W tym roku zaprosiliśmy całą społeczność Przedszkola nr 16 w Koszalinie – dzieci, rodziców i nauczycieli do uroczystego włączenia się w obchody Dnia Drzewa. Wiele radości sprawił nam konkurs przyrodniczo-plastyczny *Album jesiennych liści* kierowany do dzieci i ich rodziców. Prace zgromadzone na konkurs ukazały nietuzinkową pomysłowość i duże zdolności plastyczne. Nasi podopieczni w ten sposób utrwalili nazwy drzew liściastych, iglastych i inne wiadomości dotyczące drzew. Najważniejszym akcentem tego wyjątkowego dnia było zasadzenie w ogrodzie przedszkolnym *Drzewka Pokoju*. Czekamy z niecierpliwością na pierwsze pączki i zielone listki na naszym drzewku.

Przedszkole nr 16 w Koszalinie

Inaugurację uświetnili nauczyciele szkoły, fundując piękne drzewo ambrowiec amerykański, które posadzono na terenie parku szkolnego w intencji pokoju na świecie. II klasa Technikum Rolniczego posadziła 150 drzew olchy na niezagospodarowanym terenie szkolnym. Sadzonki drzew otrzymaliśmy z Nadleśnictwa Durowo, – 400 sztuk. Klasa III Technikum Rolniczego posadziła 50 sztuk sosny na obrzeżach planowanego boiska szkolnego. Klasa IV Technikum Rolniczego posadziła 50 sztuk brzozy przy boisku szkolnym. Posadziliśmy 150 świerków na obrzeżach terenów szkolnych – klasa IV Technikum Żywnienia.

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Gołańczy

W ramach programu *Święto Drzewa* posadziliśmy około 300 sadzonek drzew na terenie gminy Mogilno. Na stałe współpracujemy z Nadleśnictwem Gołębki. Drzewka zostały posadzone na terenie Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Szerzawach, Zespołu Placówek Specjalnych w Szerzawach, na drodze do pobliskiego lasu *Baba* oraz na terenie przedszkola nr 3 w Mogilnie. Inicjatorem działań ekologicznych jest pedagog Maciej Herwart. Uczestniczą w nich wszyscy wychowankowie oraz kadra pedagogiczna. Edukacja ekologiczna jest dobrą okazją do stworzenia sytuacji dydaktycznych pozwalających na to, aby młodzież miała możliwość obserwacji, integracji ze środowiskiem społeczno-przyrodniczym i była świadoma swych działań na rzecz ochrony środowiska. Działalność ekologiczna naszych podopiecznych jest dostrzegana przez lokalną prasę, w której ukazują się informacje o podejmowanych projektach.

Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Szerzawach koło Mogilna

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Rzuchowej

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Gołańczy

Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Szerzawach koło Mogilna

Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjny dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej w Rusinowicach

W dniu 16 kwietnia uczniowie z klas IV i V (33 osoby) uczestniczyli w sadzeniu lasu. Kto mógł przywiózł swój szpadeł, a resztę sprzętu zapewnił nam Zakład Usług Leśnych pracujący na terenie Leśnictwa Lipowa Góra. Dzieci sadziły las na gniazdach odnawianych rębnią częściową. Łącznie wysadziliśmy 2 tys. sztuk sadzonek buka na powierzchni 0,25 ha.

Szkoła Podstawowa im. Juliana Tuwima w Lipinkach

Akademia Malucha – Miejskie Przedszkole nr1 w Zambrowie

Wykonana na flecie piosenka – *Life is a long song* rozpoczęła *Święto Drzewa*. Tym razem bohaterów dnia było 13, a to za sprawą Alejki Benedykta XVI, która posadzona została na placu rekreacyjno-zabawowym. 13 sadzonek sosny piskiej i taborskiej zostało wyhodowanych z nasionek poświęconych przez Ojca św Benedykta XVI w czasie Jego pielgrzymki do Polski. Nowe drzewka zamieszkały w naszym ośrodku w radosnej atmosferze. W ceremonii sadzenia uczestniczył turnus 250 oraz zaproszeni goście: Zdzisław Unglik Nadleśniczy Nadleśnictwa Koszęcin, Jarosław Mielczarek – leśnik Nadleśnictwa Koszęcińskiego i ksiądz Franciszek Balion dyrektor ośrodka. Po sadzeniu rozpoczął się happening ekologiczno-leśny. W zabawie wystartowały trzy drużyny: drużyna Pogodynek, drużyna Sosenek i drużyna Zajączków – kolorowo ubrane w odpowiednie stroje zgodnie z nazwą drużyny. Wspólna zabawa przyniosła uczestnikom wiele radości.

Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjny dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej w Rusinowicach

Szkoła Podstawowa w Zasadnem

Wspólnie z dziećmi i całymi rodzinami oraz zaproszonym wujkiem ogrodnikiem założyliśmy na terenie ogrodu przedszkolnego ogród sensoryczny *Cztery pory roku*. Nazwa ta nie jest przypadkowa. Drzewa, krzewy, byliny zostały tak dobrane, aby o każdej porze roku rozbrzmiewała w nim harmonijna symfonia barw, zapachów, dźwięków. Uczta dla oczu będą kwitnące krzewy forsycji, ketni, irgi, przebarwiające się liście winobluszczu, berberysu, tawuły. W zmysłowym ogrodzie nie mogło zabraknąć roślin, które urzekają wonią kwiatów i liści. Niektóre z nich jak sosna zwyczajna czy jałowce, mają działanie bakterio i grzybobójcze. Ponadto korzystnie jonizują powietrze. Urokliwe dźwięki będą wydawać gałązki akacji i śliwy, szumiące liście oraz radujące się ptaki i owady. Wypadkową tych doznań będzie wielozmysłowe obcowanie z przyrodą naszych wychowanków.

Przedszkole nr 244 Niegocińskie Skrzaty z Warszawy

W pierwszym tygodniu września w ogrodzie przedszkolnym ze względu bezpieczeństwa wycięto 3 bardzo stare topole. Dzieci były świadkiem tej wycinki i martwiły się gdzie się będą chroniły przed słońcem podczas zabaw w upalne dni. Był to doskonały pretekst do przystąpienia do programu. Przyjacielem i pomocnikiem podczas akcji był malarz pan Kasztan. Dzieci bardzo polubiły przygody pana Kasztana, który marzył aby kiedyś zostać drzewem. Zebrały owoce kasztanowca i posadziły je w przedszkolnym ogrodzie. Przy każdej okazji biegają sprawdzić czy już urosły z nich drzewka. nasze przedszkole usytuowane jest na podmiejskim osiedlu domków jednorodzinnych o pięknej nazwie *Promyk*. Dzieci i ich rodzice wystąpili z inicjatywą obsadzenia drzewami tej nie zacienionej alei spacerowej oraz osiedlowego placu zabaw. Zarząd Osiedla *Promyk* czynnie włączył się do akcji organizując transport drzewek i akcję sadzenia. Brały w niej udział nie tylko nasze przedszkolaki ale i inne dzieci i ich rodziny. Darmowe sadzonki drzew otrzymaliśmy ze Szkołki Leśnej Nowiny. No i jeszcze spełniły się marzenia pana Kasztana. Śpi zakopany w mięciutkiej ziemi, ogrodzony płotkiem wykonanym przez dzieciaki. Na tabliczce widnieje napis OBUDZIĆ WIOSNĄ!

Przedszkole Miejskie nr 7 z Oddziałami Integracyjnymi w Zamościu

ochrona starych drzew

Szkoła Podstawowa w Przybysławicach

Przedszkole Samorządowe w Drwini

W Gminnym Przedszkolu w Kołbieli *Święto Drzewa* obchodziliśmy po raz drugi. Od początku roku szkolnego przygotowywaliśmy się do jego obchodów. Poczyniliśmy szereg działań mających za zadanie poszerzenie wiedzy i świadomości ekologicznej dzieci. Celem podjętych przez nas przedsięwzięć było m.in. zapoznanie przedszkolaków ze znaczeniem drzew w przyrodzie i życiu człowieka, rozbudzanie wrażliwości na otaczającą nas przyrodę, rozwijanie zainteresowań przyrodniczych. 9 października grupy dzieci 5 i 6-letnich wybrały się na wycieczkę, której celem było przyjrzenie się z bliska prawie stuletniej sośnie, która ze względu na swą długowieczność stała się pomnikiem przyrody. Znajduje się nieopodal naszego przedszkola. W ten sposób dzieci mogły na własne oczy podziwiać jej urokliwy i gigantyczny wygląd. Były zachwycone i zafascynowane, gdyż po raz pierwszy widziały tak ogromne i wiekowe drzewo. Dowiedziały się również, że przetrwało ono wiele zdarzeń z historii naszego regionu. Po powrocie, 6-latki wspólnie wykonały pracę plastyczną, wykorzystując do tego materiał przyrodniczy (szyszki, liście, żołędzie itp.). Praca ta zdobi nasz przedszkolny korytarz i jest podziwiana przez rodziców i odwiedzających nas gości. Dzieci z grupy 3-latków na znak solidarności z innymi członkami Klubu Gaja, posadziły na terenie placu przedszkola dąb czerwony.

Gminne Przedszkole w Kołbieli

Tegoroczne obchody rozpoczęliśmy od posprzątania pobliskiego lasku, zebraliśmy 1416kg makulatury, klasy I-III wzięły udział w kursie plastycznym *Drzewo mój przyjaciel*, większość klas w czasie zajęć ze środowiska społeczno-przyrodniczego wykonała prace badawcze w pobliskim lesie, szukaliśmy starych drzew, by objąć je ochroną, zebraliśmy liście i wykonaliśmy zielniki, korytarze przyozdobiśmy plakatami Klubu Gaja oraz własnymi. Klasy IV w ramach koła przyrodniczego wykonały postery, które wiszą na korytarzu – ich tematem jest: *Drzewo w mieście – jakie korzyści dla otoczenia, w którym rośnie*. Klasy V w ramach długofalowego projektu wykonały zielniki z liści drzew i krzewów rosnących w okolicy szkoły – rekordziści zebrali około trzydziestu liści z różnych drzew. Najlepsze zielniki wystawiono w Miejskiej Bibliotece Publicznej Filii nr 6 w Sosnowcu. Klasy szóste brały udział w konkursie wiedzy – *Znam drzewa i krzewy mojej najbliższej okolicy*.

Szkoła Podstawowa nr 21 w Sosnowcu

W naszej szkole, święto to trwa przez cały rok. Uczniowie realizują działania projektu ekologicznego w ramach którego występują takie oto zadania: oznaczenia drzew jako pomników przyrody w miejscowym parku (jednym z najbardziej okazałych drzew jest lipa, której objętość pnia wynosi około 430 cm), założenie ogrodu wokół szkoły, uzupełnianie nasadzeń, sprzątanie lasu w Woli Przybysławskiej, zajęcia w lesie, gdzie uczniowie poznają warunki życia roślin i zwierząt, warstwy lasu, zajęcia – warsztaty przyrodnicze w Motyczu Leśnym, zbieranie makulatury. W roku szkolnym 2008/09 oraz w miesiącu wrześniu, dzięki współpracy z Nadleśnictwem Puławy i Urzędem Gminy Garbów mogliśmy posadzić ponad tysiąc drzew i krzewów wokół naszej szkoły. W tym roku szkolnym planujemy dalsze nasadzenia wokół szkoły.

Szkoła Podstawowa w Przybysławicach

W ramach tego święta uczniowie klas I, II i IV uczestniczyli w zajęciach terenowych w leśniczówce Pyszków w Nadleśnictwie Złoczew. Zwiedzali strzelnicę myśliwską i Ośrodek Edukacji Leśnej. Na zakończenie zajęć bawili się przy ognisku i poszerzali swoją wiedzę przyrodniczą poprzez rozmowę z leśniczym. Na zajęciach koła przyrodniczego uczniowie kl. IV–VI wraz z opiekunem poszukiwali drzew świadków historii i drzew pomników przyrody, odbyły się liczne zajęcia terenowe.

Szkoła Podstawowa w Godyniach

Na terenie powiatu Nowe Miasto Lubawskie znajduje się 35 pomników przyrody, na które składa się 17 pojedynczych, okazałych drzew, skupiska drzew oraz jeden głaz narzutowy. My też pragniemy zaakcentować nasz udział w idei ochrony przyrody i „maleńką cegielką” w postaci naszej lipy włączyć się w tworzenie coraz bogatszej bazy pomników przyrody. Nie było to łatwe, bowiem opór środowisk decyzyjnych zdawał się być nie do pokonania. Gdyby nie upór i konsekwencja w dążeniu do celu, pewnie by się nie udało. W październiku 2007 roku złożyliśmy wniosek o uznanie naszej szkolnej lipy jako pomnik przyrody. W obecności Leśniczego Pana Arkadiusza Dobka z Leśnictwa Lipowa Góra dokonaliśmy stosownych pomiarów i zachowując procedurę złożyliśmy nasz wniosek do Rady Gminy. Jak się okazało, z nieznanym nikomu względów, nie włączono go do porządku obrad Rady Gminy przez okres dwóch lat, chociaż ciągle monitorowaliśmy w tej sprawie. Wobec tego 10 października br. podczas obchodów *Święta Drzewa* raz jeszcze pomierzyliśmy to piękne drzewo – centralny punkt przy szkole – i złożyliśmy kolejny wniosek. Tym razem udało nam się przekonać Pana Wójta i 26 listopada 2009 roku podczas sesji Rady Gminy uznano lipę z boiska Szkoły Podstawowej w Lipinkach jako pomnik przyrody!!! To wielki sukces (!!!) i będziemy zabiegać o przytwierdzenie tabliczki informującej o statusie drzewa jako pomnika przyrody. Nasza lipa ma już przecież swoje imię – Lipinianka Julianka, wybrane w drodze konkursu, w którym udział wzięła cała społeczność szkoły. Dzięki temu pomyślnie zakończonemu zadaniu powiększyliśmy liczbę pomników przyrody na terenie Gminy Biskupiec.

Szkoła Podstawowa w Lipinkach

W gminie Łaziska Górne *Święto Drzewa* obchodziliśmy po raz pierwszy. Zastępca Burmistrza Jan Ratka posadził dęba czerwonego na skwerze przy Urzędzie Miejskim w Łaziskach Górnych. Burmistrzowi towarzyszyła grupa młodzieży (klasa II b Zespołu Szkół im. *Piastów Śląskich*), urzędnicy oraz inicjator wszystkich imprez proekologicznych – Wydział Ochrony Środowiska. W ramach *Święta Drzewa* w całym mieście posadzono 64 drzew. Nasadzono 10 dębów szypułkowych, 23 brzoź, 4 buki, 2 lipy, 5 klonów czerwolistnych, 16 catalpa nana, 4 klony żółtostne. Również wiosną 2009 r. Gmina Łaziska Górne w ramach realizacji zadania z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej *Ochrona bioróżnorodności i krajobrazu* objęła opieką konserwatorską i pielęgnacyjną przyrodniczo cenny drzewostan. W ramach tej akcji zapielegnowano 17 pomników przyrody. Ponadto przeprowadzono prace pielęgnacyjno-konserwacyjne parków miejskich oraz terenów zielonych. Jesienią zakończyła się przebudowa Parku przy ul. I-go Maja. W parku zostały wyeksponowane najcenniejsze przyrodniczo stare drzewa, dodano nowe komponenty wzbogacające biocenozę parkową pod kątem przyrodniczym i dekoracyjnym (łącznie wykonano nasadzeń 8 szt. drzew i 222 szt. krzewów).

Urząd Miejski w Łaziskach Górnych

26 listopada 2009 r. wspólnie z panem leśniczym dzieci z naszego przedszkola wyruszyły na wycieczkę do lasu, gdzie odwiedziły i zobaczyły niezwykle ważne i piękne miejsca. Pierwszym był Rezerwat Przyrody *Lipówka* o pow. 25,73 ha, gdzie znajdują się naturalne eksponaty lasu grądowego ze starodrzewem dębowo-lipowo-grabowym będącym pozostałością dawnej Puszczy Niepołomickiej. Punktem kulminacyjnym naszej wycieczki po lesie było dotarcie do Pomnika Przyrody – dęba liczącego 181 lat, który jest pod ścisłą ochroną. Dzieci wzrokowo mogły porównać jak stare może być to drzewo na podstawie jego obwodu z pozostałymi drzewami rosnącymi obok.

Przedszkole Samorządowe w Drwini

Pomnik przyrody zgłoszony przez Szkołę Podstawową w Lipinkach

Szkoła Podstawowa w Lipinkach

Przedszkole w Stróży

Koło Ekologiczne Ekoludki przy Szkole Podstawowej w Pacynie

Korzystając z pięknej jesiennej pogody wybraliśmy się do miejscowych pomników przyrody, gdzie zawiązaliśmy koło wokół drzew, mierzyliśmy ich obwód oraz odśpiewaliśmy piosenkę *Kasztanki*. Mamy nadzieję, że wspólne sadzenie drzew przyczyni się do wzmocnienia relacji z Nadleśnictwem Kraśnik, z którym nawiązaliśmy współpracę, a także wzbudzi zainteresowanie przyrodnicze u dzieci i nakłoni ich do ochrony przyrody.

Przedszkole w Stróży

Grupa starsza (5–6-latków) wybrała się na wycieczkę do pobliskiego parku, gdzie wyszukiwała starych drzew-pomników przyrody. Dzieci z pomocą nauczycielki zmierzyły kilka dębów. Dwa dęby zrośnięte ze sobą pniami miały we wspólnym obwodzie 430 cm na wysokości 130 cm od ziemi. Oprócz pomiarów sfotografowaliśmy nasze drzewa. Chcemy objąć patronatem jedno z tych starych drzew i w najbliższym czasie złożymy stosowny wniosek do Urzędu Gminy w Krupskim Młynie.

Przedszkole nr 1 w Krupskim Młynie

Ekoludki pod czujnym okiem pana leśniczego posprzątały las w Luszyńcu o powierzchni 5 ha i usunęły dzikie wysypisko. Sprzątaliśmy także las w Słomkowie. Zaskoczyła nas ilość znalezionych śmieci. Mamy nadzieję, że nasza praca zostanie zauważona przez społeczność lokalną, a podjęte działania znajdą wielu naśladowców. Szukaliśmy także drzew pomnikowych. Znaleźliśmy lipę, której obwód wynosi 450 cm w Słomkowie, dąb o obwodzie 430 cm w Luszyńcu oraz dąb w Podczachach o obwodzie 350 cm. Przeprowadziliśmy akcję plakatu na korytarzu szkolnym *I ty posadź swoje drzewko* oraz pokazaliśmy piękne drzewa, które widzieliśmy podczas naszych wędrówek po Polsce. Zwracaliśmy szczególnie uwagę na pomniki przyrody.

Koło Ekologiczne Ekoludki przy Szkole Podstawowej w Pacynie

Szacunkowe, minimalne wymiary drzew dla uznania ich pomnikami przyrody	
gatunek drzewa	obwód w centymetrach mierzony na wysokości 130 cm od ziemi
bez czarny, bez koralowy, cis pospolity oraz wszystkie gat. jałowca, żywotnika, jarząba, cypryśnika, czeremchy	100
leszczyna turecka, tulipanowiec, magnolia, miłorząb, sosna limba	150
grab zwyczajny, grusza polna, jabłoń płonka, jawor, topola osika wszystkie gat. brzozy, wiązu	200
olsza czarna	220
daglezja, iglicznia, perełkowiec, pozostałe gatunki sosny, wszystkie gat. modrzewia, jodły, choiny, jesionu, świerka	250
buk, kasztanowiec, robinia pseudoakacja, klony, platan, wszystkie gat. dębu, lipy, wierzby	300
pozostałe topole	400

zajęcia w terenie lekcje tematyczne konkursy

Akademia Malucha – Miejskie Przedszkole nr 1 w Zambrowie

Nadleśnictwo Złotów

Przedszkole Konieczynka w Mosinie

Już we wrześniu uczniowie klas III, wzięli udział w wycieczce do Nadleśnictwa Katowice. Spotkali się tam z leśniczym Sławomirem Forystkiem, który poprowadził zajęcia w leśnej sali edukacyjnej. Opowiedział o gospodarce leśnej oraz pracy leśnika, o zmianach jakie zachodzą w lesie w poszczególnych porach roku, zapoznał uczniów z zagrożeniami dla lasu. Wielu uczniów wzięło udział w kampanii Komisji Europejskiej *Click a Tree*. Wykonaliśmy gazetkę dotyczącą akcji *Święto Drzewa*. Zakończeniem akcji było sadzenie drzewek w okolicach naszej szkoły. Sadzonki otrzymaliśmy dzięki uprzejmości Nadleśnictwa Katowice. W sumie posadziliśmy 10 drzewek, w tym jedno – Drzewko dla pokoju.

Gimnazjum nr 5 w Świętochłowicach

Zgodnie z tradycją naszej szkoły 28 października obchodziliśmy Dzień Drzewa. W tym roku bohaterką była lipa. Zostały ogłoszone wyniki konkursów: wiedzy o drzewach, plastycznego pt. *Wariacje na temat lipy* (technika dowolna) oraz literackiego pt. *Ale lipa*, który polegał na napisaniu najbardziej nieprawdopodobnego opowiadania, rozgrywającego się w świecie rzeczywistym. Na tle dekoracji wykonanej z kompozycji plastycznych prac konkursowych oraz plakatów ekologicznych uczniowie klasy II c wygłosili montaż słowny, opowiadający o występowaniu, historii gatunku, zastosowaniu oraz o ciekawostkach na temat lipy. Następnie nasz gość z Nadleśnictwa Chojnów pan Piotr Wojtas wygłosił ciekawą pogadankę na temat lipy i z dużą cierpliwością oraz humorem odpowiadał na pytania uczniów. Od leśników otrzymaliśmy 20 sadzonek sosny na nagrody dla uczniów.

Gimnazjum w Zalesiu Górnym

Już od 2004 roku nasze przedszkole przystępuje do programu *Święto Drzewa* organizowanego przez Stowarzyszenie Ekologiczne Klub Gaja. 12 października w naszym przedszkolu gościliśmy leśnika pana Mirosława Rusieckiego. Spotkanie to poprzedził cykl zajęć *Jesień w parku i w lesie*. W toku wielokierunkowej aktywności dzieci dowiedziały się czym jest środowisko leśne, kto sadi drzewa i w jaki sposób o nie dba; jakie rośliny i zwierzęta można w nim spotkać. Pod czujnym okiem pana leśnika w ogrodzie przedszkolnym posadziliśmy drzewa. Wszyscy będziemy o nie dbali.

Akademia Malucha Miejskie Przedszkole nr 1 w Zambrowie

Od kilku już lat w naszym przedszkolu obchodzone jest *Święto Drzewa*. W tym roku uczciliśmy to święto organizując dwie wycieczki. 8 października młodsze grupy (I, III i IV) pojechały do Gospodarstwa Szkółkarskiego w Feleczynie, a starsze (II, V i VI) do lasu Ciecierz. Dzieci spotkały się z panem Eugeniuszem Kowalikiem – leśniczym z Nadleśnictwa Nawojowa, który w ciekawy sposób opowiadał o rodzimej przyrodzie. Przeszły ścieżką edukacyjną, gdzie poznały różne gatunki drzew iglastych i liściastych. Wspólnie z panem leśniczym dzieci z każdej grupy posadziły drzewka. Jesiennymi piosenkami podziękowały za spotkanie. Dzieci złożyły przyrzeczenie, że będą dbać o przyrodę.

Miejskie Przedszkole nr 14 im. Marii Montessori w Nowym Sączu

Przed wejściem do sali dzieci przygotowały papierowy listek, własnoręcznie wycięty i powyklejany. Listek był biletem wstępu na zajęcia w dniu *Święta Drzewa*. Dzieci kolejno oddawały swoje bilety wstępu. Papierowe listki naklejały na przygotowanej planszy, na której wcześniej namalowany był pień drzewa. W ten sposób powstało drzewo. Po zajęciu przez dzieci miejsc wychowawca przedstawił ekologię i zapowiedział tematykę zajęć. Ekolog wygłosił pogadankę na temat: co to jest las, kto go sadi, kto i w jaki sposób o niego dba – od nasionka do nasionka, jak wyrasta drzewo, jak owocuje, jak powstają nasionka, z których znów może wyrósnąć drzewo; rola

drzewa w przyrodzie, rola drzewa w obiegu wody, zachowanie ekosystemu. Po zakończeniu przedszkolaki wspólnie przygotowały model jesiennego drzewa. Złożyli również uroczyste ślubowanie dbać o posadzone przez nas drzewo, dbać o wszystkie inne drzewa, nie niszczyć drzew, zwracać uwagę osobom, które tego nie przestrzegają. Następnie wybraliśmy się do ogrodu przedszkolnego posadzić drzewko. Drzewku nadano imię Werka.

Miejskie Przedszkole nr 39 im. Bajkolandii w Rudzie Śląskiej

Święto Drzewa rozpoczęło się od przeprowadzenia lekcji przez pracowników Nadleśnictwa Człopa na temat podstawowych gatunków drzew polskich lasów i drzew z naszego otoczenia. Spotkanie przebiegło w miłej, zabawnej atmosferze, przedszkolaki wykazały się dużą wiedzą na temat polskich drzew leśnych. Po spotkaniu w przedszkolu, wszyscy udaliśmy się na przedszkolne podwórko, gdzie w ramach Święta Drzewa posadziliśmy trzy świerki, jako nasz wkład w ochronę klimatu Ziemi.

Przedszkole Publiczne w Człopie oraz Nadleśnictwo Człopa

Dzięki współpracy Miejskiej Biblioteki Publicznej oraz Nadleśnictwa Złotów obchody Święta Drzewa miały u nas bardzo uroczysty charakter. Oprócz sadzenia Drzewa dla pokoju, którym był długowieczny cis, zorganizowano konkurs fotograficzno – literacki pt.: *Urok Polskich Drzew*. Na finał konkursu zakwalifikowano kilkadziesiąt prac fotograficznych oraz blisko trzydzieści prac literackich. Efekt konkursu okazał się imponujący, doskonale zdjęcia i bardzo emocjonalne teksty pokazały, że drzewa są ludziom bardzo bliskie, a związek z nimi wielokrotnie zakorzeniony już od samego dzieciństwa. Dobrze, że w Polsce z roku na rok święto to cieszy się coraz większą popularnością, szczególnie wśród szkolnych placówek, gdzie dzieci i młodzież uczą się właściwego postępowania i szacunku wobec przyrody.

Nadleśnictwo Złotów

Nauczycielki poszczególnych oddziałów z wielkim zaangażowaniem przygotowały i odpowiednio wyposażyły kąciki przyrodnicze oraz gazetki ściennie tematyczne prezentujące realistyczne gatunki polskich drzew oraz baśniowe, magiczne drzewa inspirowane pomysłami przedszkolaków. Tak powstało m.in. *Magiczne Drzewo Przedszkolaka*, którego gałęzie i listki pokrywały treści z Kodeksu Przedszkolaka. Ponadto dzieci wzięły udział w konkursie plastycznym: *Czarodziejskie Drzewo*. Dzieci podczas zajęć tworzyły nietypowe prace. Na szczególną uwagę zasługuje *Drzewo dobrych uczuć* z wykorzystaniem kolorowej plasteliny poprzedzone pogadanką na temat pozytywnych, budujących uczuć. Drugim ciekawym pomysłem było *Zaczarowane Drzewo Życzeń*, gdzie dzieci formułowały własne życzenia odnośnie świata, w którym chciałyby żyć.

Przedszkolu nr 38 im. Orle Gniazdo w Poznaniu

W tym roku do obchodów święta Drzewa przygotowywaliśmy się przez cały tydzień. Podczas zajęć dzieci w poszczególnych grupach poznawały budowę drzewa, rodzaje drzew i ich owoce, obserwowały korę i liście pod lupą, poznały znaczenie drzew w przyrodzie, czynniki szkodliwe dla drzew. Prowadziły zabawy badawcze pod hasłem *Dlaczego kasztan kłuje*, podczas których poznały znaczenie łupinek nasion jako ich ochrony. Wykonywały również prace plastyczne pod hasłem *Drzewo moich marzeń*. Dzieci z grupy 5-latków i 6-latków odbyły również zajęcie w Szkółce Leśnej w Iłkach, które poprowadził p. leśniczy. Tam poznały różne rodzaje sadzonek drzew, warunki potrzebne do ich wzrostu. Dzieci w trakcie zajęcia zasadziły również kilka drzewek w lesie a także przywiozły ze sobą sadzonki do przedszkola. W ogrodzie przedszkolnym zasadziły sadzonki modrzewi, którym nadały imiona bajkowych po-

Przedszkole Publiczne w Człopie oraz Nadleśnictwo Człopa

Szkółka Podstawowa w Sierpczowie

Przedszkole nr 2 w Tomaszowie Mazowieckim

Przedszkole nr 127 w Warszawie

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1 w Suwałkach

staci. Sadząc drzewka złożyły przysięgę, że będą się nimi opiekować. Wybrano strażników drzew, którzy są odpowiedzialni za wszelkie czynności związane z pielęgnacją młodych sadzonek.

Przedszkole nr 2 w Tomaszowie Mazowieckim

Jak co roku w naszym przedszkolu obchodziliśmy *Święto Drzewa*. Działań jak zwykle było wiele: sadzenie nowych drzew i krzewów na terenie ogrodu przedszkolnego, realizowanie projektu edukacji ekologicznej *Działając razem – zmieniamy świat na lepsze*, zbieranie liści i nasion drzew, wycieczki i zajęcia w terenie – m. innymi wyjazd najstarszych grup do lasu milickiego i spotkanie z leśnikiem – ornitologiem, organizowanie konkursów plastycznych na temat drzewa, przeprowadzenie zajęć tematycznych np. warsztatów plastycznych z zabawami plastycznymi na temat *Drzewa i jego owoców*. Wszystkie te działania były możliwe do zrealizowania dzięki dużemu zaangażowaniu i pomysłowości wszystkich nauczycielek w przedszkolu.

Przedszkole nr 48 we Wrocławiu

W akcji udział wzięły wszystkie grupy wiekowe i nauczycielki (10 nauczycielek, 75 dzieci). Każda grupa reprezentowała inne drzewo: dąb, jarzębina, kasztanowiec, klon. Zorganizowaliśmy quiz ekologiczny dla grup starszych i zagadki przyrodnicze dla dzieci młodszych. Następnie dzieci segregowały wcześniej zebrane nasiona i liście drzew, dopasowywały nasiona do liści. Wspólnie zaśpiewaliśmy piosenkę pt. *Szumią w lesie stare drzewa*. Każda grupa posadziła swój krzew – irga, wspólnie posadziliśmy tuję – drzewo pokoju. Na zakończenie w salach odbył się konkurs plastyczny, każda grupa wiekowa wykonała drzewo wykorzystując odpady oraz zebrany materiał przyrodniczy. W tym dniu również zbieraliśmy makulaturę.

Przedszkole nr 127 w Warszawie

Do akcji przystąpiły dzieci uczęszczające do świetlicy szkolnej w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym. Zorganizowaliśmy spotkanie z leśniczym z Nadleśnictwa Suwałki – panią Barbarą Kisłowską, która opowiedziała w jaki sposób możemy dbać o drzewa rosnące w najbliższym otoczeniu i co one dają nam w zamian. Przeprowadziliśmy zajęcia plastyczne, rozwiesiliśmy plakaty informujące o zbliżającym się święcie oraz posadziliśmy drzewka (12 brzoź) na posesji ośrodka. Rozpoczęliśmy również zbiórkę makulatury. Dzieci bardzo chętnie uczestniczyły zarówno w zajęciach z leśniczym, zajęciach plastycznych, jak i w samym sadzeniu drzewek. Było to dla nich nowe doświadczenie, które z pewnością na długo pozostanie im w pamięci. Do posadzenie honorowego drzewka zaprosiliśmy również panią dyrektor ośrodka – Aleksandrę Muszczynko.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1 w Suwałkach

Nasza społeczność przyłączyła się do akcji *Święta Drzewa*. Wcześniej w placówce odbył się konkurs plastyczny pod tytułem *Nasze piękne drzewa*. Na spotkaniu w auli ośrodka, na które przybyli goście pan wójt Dobroszyc oraz pani z nadleśnictwa Oleśnica, nastąpiło wręczenie dyplomów i nagród uczestnikom konkursu. Wszyscy mogli podziwiać piękne prace zebrane na wystawie. Potem dzieci odpadywały zagadki o drzewach, usłyszeliśmy o mocy drzew, ich drogocennych właściwościach oraz ich znaczeniu dla życia ludzi. Następnie wyszliśmy na zewnątrz by posadzić na terenie ośrodka wraz z gośćmi 15 drzewek: 5 sosen wejmutek, 5 sosen zwyczajnych oraz 5 brzoź. Pani dyrektor ośrodka posadziła *Drzewko dla pokoju*, każda klasa posadziła własne drzewko. Nasi wychowankowie byli bardzo zaangażowani w swoją pracę, cieszyli się, że mogą zrobić coś dla przyrody i dla siebie.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Caritas w Dobroszyczach

Uczennice, działające w kole ekologicznym od rana witały rodziców, rozdając ulotki, na których była *Prośba drzewa* oraz kilka ważnych przyczyn, dla których warto sadzić drzewa, a o te które już są, dbać. Uczniowie ubrani byli w barwach jesieni. Na korytarzu szkolnym pojawiły się gazetki, a na nich: horoskop *Jakim jesteś drzewem*, zdjęcia z opisem różnych gatunków drzew oraz ciekawostki na ich temat. Tydzień wcześniej odbył się konkurs plastyczny pt. *Drzewo w czterech porach roku*, na który wpłynęło dużo prac, a można było je podziwiać podczas ekspozycji na korytarzu. Zorganizowaliśmy również krótki apel dla całej szkoły, w tym dla przedszkolaków, przypominający o tym ważnym dniu. Kilka uczennic z klas od IV–VI przedstawiło w bardzo ciekawy sposób następujące zagadnienia: terapeutyczna moc drzew, ciekawostki typu – najstarsze drzewo, najwyższe, najszerze; dlaczego warto sadzić drzewa w mieście; itp. Wiadomości te były wykorzystane na lekcjach przyrody oraz zajęciach w przedszkolu i klasach młodszych. Bardzo chętnie uczestniczymy w tego typu akcjach i staramy się zainteresować nimi również rodziców.

Szkoła Podstawowa nr 3 im. Zofii Kossak-Szczuckiej w Ligocie

W ramach *Święta Drzewa* podczas zajęć świetlicowych wykonaliśmy drzewa z makułatury, które ozdobiły naszą świetlicową salę. W formie listu pisaliśmy również *Życzenia do drzewa*. Na zajęciach w ramach Świetlicowego Klubu Ekologicznego wypełnialiśmy kartę informacyjną o znanych gatunkach drzew, m.in. określaliśmy orientacyjnie wysokość drzewa, kształt i kolor liści, mierzyliśmy obwód pnia drzewa, strukturę i kolor kory i miejsce ich występowania. Podczas zajęć dotyczących akcji składaliśmy również pisemne obietnice ekologiczne i stworzyliśmy wielkie drzewo z papieru pakowego, które mogli wszyscy oglądać na szkolnym korytarzu. W piątek (9 października), dzień poprzedzający *Święto Drzewa* wychowankowie świetlicy szkolnej wraz z klasą V i nauczycielem przyrody przygotowali nasze szkolne arboretum do przyjęcia nowego drzewa. Nasze drzewko to brzoza brodawkowata. Jednocześnie zostały przeprowadzone zajęcia uświadamiające uczniom sens prowadzonych w szkole akcji: *Zbieramy makułaturę – oszczędzamy lasy* oraz *Zbieramy makułaturę – ratujemy konie*.

Szkoła Podstawowa nr 36 w Katowicach

Edukacja leśna jest już od kilku lat wpisana w plan współpracy naszej szkoły z miejscowym nadleśnictwem. Nasza szkoła uczestniczyła we wszystkich edycjach *Święta Drzewa* i zawsze wspierali nas leśnicy z Nadleśnictwa w Pniewach. Również w tym roku świętowaliśmy ten dzień. Klasy 5b i 5c poznawały tajemnice drzew podczas wyjątkowo długiej lekcji przyrody (3 godz.) prowadzonej przez gościa z nadleśnictwa, pana Macieja Bernata. W sąsiedztwie pamiątkowego kamienia ku czci patrona naszej szkoły posadziliśmy jarzab pospolity i krzewy pięciornika.

Szkoła Podstawowa w Pniewach

Zachęcenii propozycją Klubu Gaja podjęliśmy się organizacji *Święta Drzewa* i tak jesteśmy już z wami od siedmiu lat i sadzimy wspólnie drzewa, nie tylko na terenie szkoły, ale również w lasach i na osiedlach. Staramy się, aby co roku ta impreza miała inny niepowtarzalny charakter, aby sadzenie drzew kojarzyło się dzieciom z czymś przyjemnym tak, aby późniejsza opieka nad drzewami była również naturalnym zachowaniem, a nie przykrą koniecznością. I nieważne jest czy posadzimy 100 czy więcej drzew, ważne jest, to co pozostanie w pamięci temu młodemu człowiekowi, czy jak będzie dorosły, czy i wtedy zechce posadzić swoje drzewo, a może będzie bardziej dbał o te drzewa, które już rosną wokół nas. W tym roku odbyły się m.in. zajęcia pt *Drzewo pod lupą*, podczas których dzieci poznawały budowę drzew ze szczególnym zwróceniem uwagi na korę i budowę liści, czyli to co wyróżnia poszczególne gatunki drzew. Bada-

Szkoła Podstawowa nr 36 w Katowicach

Szkoła Podstawowa w Pniewach

Szkoła Podstawowa w Koziegłowach

ły fakturę kory każdego drzewa zarówno pod lupą jak i przez dotyk. W klasie powstały zeszyty obserwacji drzewa. Najmłodsi uczniowie naszej szkoły posadzili ponad 50 sadzonek małych świerków wokół boisk sportowych. Nad poprawnością ich pracy czuwali leśnicy z Nadleśnictwa Łopuchówko.

Szkoła Podstawowa w Koziegłowach

Już od połowy września trwały gorące przygotowania do tego święta. Podjęliśmy szereg działań, aby poszerzyć swoją wiedzę na tematy związane z ochroną środowiska. Klasy czwarte brały udział w zajęciach w Centrum Edukacji Leśnej w Durowie na temat: Dlaczego warto sadzić drzewa?. Odbyły się liczne pogadanki związane z tematyką ekologiczną. Zostały również ogłoszone konkursy: plastyczny pt. *Drzewo jesienią* – prace zostały wykonane różną techniką oraz recytatorski pt. *Drzewo w poezji*. Nagrody zostały ufundowane przez Wydział Ochrony Środowiska przy Urzędzie Miasta w Wągrowcu. Na uroczystość dnia 9 października do naszej szkoły przybyli: Burmistrz Miasta Wągrowca, pracownicy Nadleśnictwa Durowo, Dyrekcja szkoły, nauczyciele i uczniowie. Wszyscy zebrani udali się na boisko szkolne i tam po uzyskaniu instruktażu na temat sadzenia drzew, posadziliśmy Drzewo dla pokoju – daglezję oraz trzy inne drzewka. W uroczystości wzięło udział 120 uczniów z klas I–VI. Sadzonki drzew dostarczyło Nadleśnictwo Durowo.

Szkoła Podstawowa nr 4 z Wągrowca

Do akcji przystąpiły dzieci z klas IV i VI pod opieką pani Ewy Barcikowskiej-Bielskiej. W ramach akcji *Święto Drzewa* przeprowadzono następujące działania: wykonanie ściennej gazetki tematycznej, rozwieszenie plakatów, wykonanie zielników drzew liściastych, iglastych oraz krzewów, przeprowadzenie lekcji tematycznych w klasach IV i VI, spotkanie uczniów klas IV i VI z leśniczym (pogadanka na temat ochrony i pielęgnacji drzew oraz działań dotyczących sadzenia i ochrony drzew, praca leśnika), posadzenie 3 jodeł i 3 świerków w wyznaczonych miejscach na terenie szkoły. Uczniowie naszej szkoły wykazali duże zaangażowanie podczas sadzenia drzew. Było to dla nich nowe i ciekawe doświadczenie.

Szkoła Podstawowa nr 4 w Elblągu

Uczniowie naszej szkoły podjęli różnorodne działania ekologiczne. Pierwsze nasze kroki skierowaliśmy do pobliskiego lasu, gdzie rozpoznawaliśmy drzewa i oglądaliśmy systemy korzeniowe powalonych przez wicher drzew. Podczas okazjonalnej rozmowy z uczniami, nauczyciel udzielił odpowiedzi na pytania jakie nurtowały dzieci. Po powrocie do szkoły zostały przeprowadzone lekcje na których uczniowie wykonywali plakaty, rozwiązywali krzyżówki i grali w gry edukacyjne, których celem było przybliżenie wiedzy o drzewach.

Szkoła Podstawowa w Rogowie

Inicjatorem i koordynatorem obchodów VII edycji był opiekun Samorządu Uczniowskiego, który włączył do akcji całą społeczność szkolną liczącą 30 uczniów z klas 0–III. Tegoroczne obchody przypadły na dzień 12 października. W tym dniu uczniowie wzięli udział w drużynowym konkursie wiedzy o lesie pod hasłem *Jestem przyjacielem lasu*, w którym wykazali się dużą wiedzą przyrodniczą. W ramach *Święta Drzewa* rozstrzygnięty został również konkurs plastyczny *Jesienne drzewko*. Do konkursu przystąpiło aż piętnaścioro dzieci. Na zakończenie spotkania wszyscy uczniowie udekorowali kolorowymi wstążeczkami drzewka wokół szkoły. Kontynuacją obchodów *Święta Drzewa* był dzień 14 października. Po uroczystości Pasowania każdy pierwszak posadził wspólnie z rodzicami swoje drzewko.

Szkoła Podstawowa w Szczepanowie

Szkoła Podstawowa nr 4 z Wągrowca

Przedszkole nr 1 w Miatku

W tym roku uczniowie naszej szkoły po raz drugi brali udział w programie *Święto Drzewa*. Dostaliśmy od Nadleśnictwa Babki 3 świerkowe sadzonki. Jedną z nich zasadziliśmy przy szkole a dwie pozostałe na terenie pobliskiego osiedla mieszkaniowego. Wzięliśmy udział w rajdzie pieszym w pobliskim lesie wzdłuż ścieżki edukacyjno-rekreacyjnej *Dolina Głuszynki*, by zapoznać się z rolą i znaczeniem lasu oraz przypomnieć sobie zasady zachowania się w lesie. Uczyliśmy się rozpoznawać gatunki pospolitych drzew, a z ususzonych liści wykonaliśmy prace plastyczne, które ozdobiły naszą pracownię plastyczną. Zorganizowaliśmy konkurs fotograficzny pt. *Przyroda w barwach jesieni*. Na zdjęciach wykonanych przez uczniów mogliśmy podziwiać najpiękniejsze drzewa malowane jesienią.

Szkoła Podstawowa nr 53 w Zespole Szkół z Oddziałami Sportowymi nr 5 w Poznaniu

Coroczne obchody *Święta Drzewa* zakorzeniły się na dobre w tradycji Zespołu Szkół w Krupskim Młynie. W tym roku skupiliśmy się na poznaniu rodzimych drzew i krzewów. Dzieci z klas młodszych zbierały liście, z których własnoręcznie wykonały zielniki. Uczniowie wykonywali plakaty pt. *Park moich marzeń*. Gimnazjaliści pracowali z kluczami do oznaczania drzew i krzewów. Uczyli się rozpoznawać gatunki mając do dyspozycji liście, pędy i owoce. Ostatnim akcentem święta była zbiórka makulatury. Mamy nadzieję, że uczestnicząc w *Święcie Drzewa* chociaż w małym stopniu przyczynimy się do szerzenia idei szacunku dla naszych „zielonych przyjaciół”.

Zespół Szkół w Krupskim Młynie

Uczniowie klas pierwszych pojechali na wycieczkę do Nadleśnictwa Borucice. Mieli możliwość zapoznania się ze sposobem pielęgnacji lasu oraz zadaniami szkoły leśnej. Młodzież przeszła 7-kilometrową trasą edukacyjną tworzącą pętlę od miejscowości Rogalice, poprzez kompleks leśny w okolicach rezerwatu przyrody „Lubsza” i powrót do Rogalic. Gospodarzem był pan Bartłomiej Kastelik. Leśnicy opowiadali o zwierzętach i roślinach występujących na terenie nadleśnictwa, grali sygnały łowieckie. Uczniowie wrócili do domu bogatsi w wiedzę o lesie i ciekawe przeżycia.

Zespół Szkół Zawodowych nr 1 w Brzegu

Nasza szkoła położona jest w centrum miasta, dlatego każda taka akcja powoduje, że teren wokół szkoły staje się coraz bardziej zielony. Celem tegorocznych obchodów było zapoznanie ról drzew i lasu, aktywizacja uczniów i rodziców do działań proekologicznych. W ramach tej akcji przeprowadziliśmy wiele działań. Przygotowaliśmy gazetki informujące o planowanym *Święcie Drzewa*, rozwiesiliśmy plakaty. Zostały przeprowadzone zajęcia koła ekologicznego na temat: *Roli drzew i lasów w przyrodzie*. Odbły się również zajęcia terenowe koła ekologicznego, na których uczniowie rozpoznawali i dokonywali pomiaru drzew przyszkolnych. Następnie zostały posadzone drzewa przyniesione przez uczniów, a подарowane przez rodziców. Młode drzewka iglaste – świerki, posadziliśmy w ogródku szkolnym, a liściaste w otoczeniu szkoły. Dbamy o nasze drzewa, opiekujemy się tymi, które posadziliśmy podczas poprzednich akcji.

Szkoła Podstawowa nr 1 – Zespołu Szkół nr 2 w Wodzisławiu Śląskim

Dla uczniów klasy V przeprowadzono lekcję tematyczną *Drzewa w naszym życiu*. Uczniowie obejrzeli film *Drzewo życzęci*, a po projekcji na przygotowanych liściach napisali życzenia drzewu do człowieka. Udekorowali nimi plakat informujący o tegorocznych obchodach *Święta Drzewa*. Dla uczniów klasy VI również przeprowadzono lekcję tematyczną *Znaczenie lasów dla człowieka* i zajęcia terenowe w rozpoznawaniu drzew rosnących w okolicy szkoły. Ogród szkolny wzbogaciliśmy o 15 nowych gatunków drzew.

Szkoła Podstawowa w Czarnocinie

Szkoła Podstawowa nr 53 w Zespole Szkół z Oddziałami Sportowymi nr 5 w Poznaniu

Szkoła Podstawowa w Dubeninkach

Przedszkole Miejskie nr 16 w Przemyślu

Przedszkole nr 86 „Tęczowy Świat” w Poznaniu

Szkoła Podstawowa w Mirczu

Przedszkole nr 39 w Rybniku

Postanowiliśmy tę uroczystość połączyć z szkolnym rajdem turystycznym, który jest już tradycyjnie organizowany w naszej szkole. W tym roku przebiegał on pod hasłem: *Kompleksy leśne w naszej okolicy*. 10 października punktualnie o 9.00 uczniowie wyruszyli na trasy rajdu. Wędrowali malowniczymi szlakami, wiodącymi polami i lasami w okolicy naszej miejscowości. Niektórzy uczniowie pojechali do lasu w miejscowości Brynek oraz Rachowice, gdzie spotkali się z leśniczym i razem z nim zwiedzali leśne ścieżki. Młodszy uczniowie odwiedzili także park miejski, podziwiali tamtejsze drzewa i krzewy. Drzewa i krzewy sadziliśmy na terenie tworzonego już od kilku lat arboretum przy naszej szkole.

Zespół Szkół w Pyskowicach – Szkoła Podstawowa nr 5 i Gimnazjum nr 2

Z dużą przyjemnością przyłączamy się do Klubu Gaja w podtrzymywaniu szczytnej tradycji z ideą ochrony przyrody *Święto Drzewa*. W tym roku odbyliśmy szereg wycieczek do pobliskich parków oraz do ogrodu botanicznego. Swoje wrażenia i spostrzeżenia z wycieczek dzieci odzwierciedliły w pracach plastycznych i wykonanych albumach. Podczas działań plastycznych wspólnie przygotowaliśmy również kolorowe wianki oraz zielone serduszką, które wykorzystaliśmy jako emblematy naszych strojów podczas obchodów *Święta Drzewa*. W sadzeniu drzewek wzięło udział pięć grup wiekowych (ok. 120 dzieci) wraz z nauczycielami, pracownikami przedszkola oraz rodzicami, którzy w tym dniu mogli poświęcić nam kilka wolnych chwil. W tym roku posadziliśmy także DRZEWKO DLA POKOJU – piękną zieloną tuję. Posadzone wspólnie drzewka będą stanowiły cel naszej codziennej pielęgnacji i obserwacji.

Przedszkole nr 86 Tęczowy Świat w Poznaniu

Udział szkoły w programie edukacyjnym *Święto Drzewa* mógł być w pełni zrealizowany dzięki współpracy z Nadleśnictwem Wałbrzych. Duże sadzonki świerków dostarczył nam pracownik nadleśnictwa. W sumie na terenie szkoły posadziliśmy 54 świerki. Ogółem przy sadzeniu drzew wzięło udział ponad 150 uczniów. Drzewko dla pokoju zasadzili uczniowie wyróżniający się w pracy koła przyrodniczego. Nauczyciele przyrody przygotowali konkurs dla klas IV-VI na plakat pod hasłem *Poznajmy liście, owoce, nasiona naszych drzew*.

Zespół Szkół Integracyjnych im. Komisji Edukacji Narodowej w Wałbrzychu

W dniu, w którym obchodziliśmy w przedszkolu *Święto Drzewa* dzieci przyszły ubrane na kolor zielony, przyniosły zielone balony, które posłużyły do przystrojenia drzew na terenie ogrodu przedszkolnego. Dzieci różnymi technikami wykonały prace plastyczne, przedstawiające piękno jesiennych drzew, pracując indywidualnie oraz w grupach. Prace te zostały następnie wywieszone w kącikach dla rodziców. W trakcie obchodów *Święta Drzewa* dzieci brały udział w rozmaitych konkursach i zabawach a całej akcji towarzyszyła atmosfera radości i spontanicznej zabawy.

Przedszkolu nr 39 w Rybniku

Po uroczystym przywitaniu wszystkich zainteresowanych, w tym młodzieży naszej szkoły i nauczycieli, Szkolny Klub Przyjaciół „Animals” odczytał wzruszający wiersz *Drzewo pokoju*. Następnie kartka z wierszem i przesłaniem o pokój zostały włożone do specjalnie przygotowanej butelki, zabezpieczone woskiem i zakopane w pobliżu miejsca sadzenia. Wspólnymi siłami posadziliśmy drzewa, które zostały podlane przez wychowanków przedszkola. Na jednym z zasadzonych drzewek zawiązano białą wstążkę – symbol pokoju. Cała akcja zakończona została wspólnym, pamiątkowym zdjęciem i obietnicą dalszej, również owocnej współpracy.

Gimnazjum nr 3 oraz przedszkole Pod Tęczą w Inowrocławiu

przedstawienia happeningi

Przedszkole Niepubliczne „Iskierka” w Krakowie

Miejskie Przedszkole nr 99 w Katowicach

Szkoła Podstawowa nr 7 w Koszalinie

W naszej szkole obchodzone było *Święto Drzewa*. Od momentu założenia wśród młodszych dzieci Klubu Miłośników Przyrody *Ekoludek* staramy się włączyć w każdą akcję ekologiczną proponowaną przez Klub Gaja lub nadleśnictwo. Od sześciu lat współpracujemy z Nadleśnictwem Jarocin, które wspiera nas w podejmowanych akcjach, organizowanych konkursach oraz wszelkiego rodzaju zbiórkach surowców wtórnych. W tym roku grupa *Ekoludek* z klasy III przygotowała dla pozostałych dzieci klas I–III inscenizację pt. *Chrońmy las*. Dzieci dowiedziały się z niej o odczuciach drzew, które niejednokrotnie są bezmyślnie niszczone przez człowieka. Wspólnie zastanawiały się jak zapobiegać takim sytuacjom. Fachowych wskazówek udzielił dzieciom zaproszony na uroczystość leśnik z Nadleśnictwa Jarocin pan Jakub Wojdecki, który przeprowadził z uczniami klas III oraz V prezentację multimedialną o znaczeniu drzew dla ludzi i zwierząt. Następnie w towarzystwie leśnika i pana woźnego posadzone zostały wokół szkoły drzewa, które otrzymaliśmy od Nadleśnictwa Jarocin.

Klubu Miłośników Przyrody *Ekoludek* przy Szkole Podstawowej w Kotlinie

Kolejny raz Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Miliczu przyłączył się ogólnopolskiej akcji sadzenia drzew. W tym roku przed świętem został zorganizowany happening, gdzie grupa uczniów podczas długich przerw chodziła po szkole z transparentami, na których widniały przyrodnicze hasła związane tematycznie z drzewami i ich ochroną. Następnie hasła te tworzyły element dekoracyjny podczas obchodów *Święta Drzewa*. Również przed świętem uczniowie poszczególnych klas wykonali plakaty pt. *Życie lasu*, prace te także były dekoracją podczas święta. Następnie przedstawiciele poszczególnych klas posadzili swoje drzewa, a komisja konkursowa posadziła drzewo pokoju. W sumie posadziliśmy tylko 10 drzew, co wynika z tego, że nasza szkoła obecnie jest w trakcie remontu i dopiero jak on się skończy będziemy mogli zagospodarować nasz teren zielony. Obiecujemy, że w następnym roku posadzimy ich więcej.

Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Miliczu

Obchody *Święta Drzewa* odbyły się w tym roku po raz pierwszy. Przebiegały w kilku etapach: wykonanie plakatów oraz gazetki ściennej na temat *Święta Drzewa*, rozwieszenie prac na szkolnym holu, wycieczka do lasu i posadzenie klasowego drzewa, spotkanie z leśniczym panem Robertem Fijałkowskim z Nadleśnictwa Gościno, leśniczym Leśnictwa Trzydnik, zorganizowanie konkursu plastyczno-fotograficznego dla klas I–III pt. *Moje drzewo*, uroczysty apel *Święto Drzewa* – w wykonaniu klasy III a, pogadanka o życiu lasu przeprowadzona przez pracownika Nadleśnictwa Gościno – Eugeniusza Wasickiego, prezentacja multimedialna na temat znaczenia drzew w przyrodzie przygotowana i przeprowadzona przez panią Katarzynę Romańską – pracownika firmy „Troton” z Ząbrowa, posadzenie wokół szkoły 4 jarzębów ufundowanych przez firmę „Troton”. Podsumowaniem działań wokół projektu był uroczysty apel pt. *Święto Drzewa*. Na uroczystość zostali zaproszeni – przedstawiciel Nadleśnictwa Gościno – Eugeniusz Wasicki oraz dziennikarze z *Gazety Kołobrzeskiej* i *Kulis Kołobrzeskich*. Dzieci „zamienione w drzewa” poprzez wiersze i piosenki mówiły jak ważna jest ich rola w naszym życiu.

Szkoła Podstawowa nr 4 w Kołobrzegu

W tym roku, po raz kolejny, nasza szkoła brała udział w obchodach *Święta Drzewa*. Zaangażowała się cała społeczność szkolna. Uczniowie klasy zerowej i klas pierwszych wykonali prace plastyczne (różnymi technikami) na temat: *Szczęśliwe drzewo*. Drugoklasiści pisali życzenia dla drzew na kartkach w kształcie liści. Uczniowie klas trzecich fotografowali i opisywali ciekawe okazy drzew występujących w naszym

mieście. Dzieci z kl. II b (o profilu ekologicznym) wykonały zielniki, prezentujące drzewa rosnące w Parku Miejskim im. Książąt Pomorskich w Koszalinie. Ponadto przygotowały inscenizację o drzewach, która została zaprezentowana pierwszoklasistom. Uczniowie klas IV–V wykonali plakaty ukazujące różne sposoby ochrony drzew, lasów oraz zagrożenia wynikające z niewłaściwej działalności człowieka. Szóstoklasiści brali udział w konkursie literackim *Marzenia drzew*. Najciekawsze wiersze, opowiadania oraz prace plastyczne i plakaty zostały umieszczone na tablicach na korytarzu szkolnym.

Szkoła Podstawowa nr 7 w Koszalinie

Po raz siódmy obchodzono w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Łubinie Kościelnym *Święto Drzewa*. Z tej okazji przygotowano apel, podczas którego uczniowie klasy V przekazali informacje dotyczące znaczenia drzew w przyrodzie oraz zaprezentowali wiersze o drzewach występujących w naszych lasach, parkach i sadach. W trakcie apelu podsumowano akcję dotyczącą zbiórki baterii w szkole – uczniowie poszczególnych klas, którzy zebrali najwięcej baterii otrzymali w nagrodę sadzonki drzew i krzewów ozdobnych ufundowanych przez Szkołkę Leśną w Grabowcu (Nadleśnictwo Bielsk Podlaski). Na zakończenie uczniowie udali się na plac przed szkołą, aby posadzić drzewa.

Szkoła Podstawowa w Łubinie Kościelnym

Już po raz siódmy nasza szkoła wzięła udział w ogólnopolskim *Święcie Drzewa*. W ramach tej ekologicznej akcji uczniowie klas młodszych w ciekawych przebraniach i z przygotowanymi transparentami uczestniczyli w happeningu. Podczas hucznego przemarszu dzieci skandowały hasła nawołujące do ochrony drzew. Po happeningu uczniowie wysłuchali informacji o światowym sadzeniu *Drzewa dla Pokoju*. My również, tak jak co roku i w tym udaliśmy się wszyscy na posesję szkoły w celu posadzenia dwóch drzew. Był to klon czerwony i migdałowiec. Dzieci ochoczo przystąpiły do pomocy podczas sadzenia drzewa. Wcześniej w klasach przeprowadzony był cykl lekcji na temat rozpoznawania gatunków drzew, rodzajów lasu oraz sposobów zapobiegania zmniejszania się powierzchni lasów.

Szkoła Podstawowa nr 18 w Olsztynie

Głównym punktem tegorocznych obchodów *Świąty Drzewa* było zagospodarowanie i obsadzenie krzewami terenu wokół naszej szkoły. W pierwszym tygodniu października uczniowie gimnazjum posadzili około 150 sadzonek roślin iglastych i liściastych, między innymi: jałowce, tuje, jodły, trzmieliny, berberysy i bukszpany. Oprócz tego podjęto szereg różnorodnych działań edukacyjnych. Klasy przygotowały transparenty zachęcające do ochrony drzew. Wykorzystano je podczas ekologicznego przemarszu ulicami Trzcinicy, który odbył się 21 października. W ten sposób uczniowie chcieli pokazać mieszkańcom, jak ważne znaczenie mają drzewa i otaczająca nas przyroda. Podsumowanie projektu nastąpiło 19 października podczas uroczystego apelu. Główną atrakcją apelu był pokaz mody ekologicznej przygotowany przez uczniów kl. IV–VI SP i gimnazjum. Każda z klas zaprezentowała dwa stroje wykonane z różnych odpadów. Projekt cieszył się dużym zainteresowaniem uczniów, którzy z zaangażowaniem włączyli się w jego realizację.

Zespołu Szkół w Trzcinicy

Dwie szkoły ponadgimnazjalne gminy Lwówek Śląski w wyznaczonym przez Lwóweckie nadleśnictwo miejscu posadziły otrzymane drzewka. Łączna liczba posadzonych sadzonek to 300 sztuk. W akcji brało udział 40 uczniów. Zespół Szkół Ekonomiczno Technicznych zwyciężył zarówno w ilości posadzonych drzew jak i w zorga-

Zespołu Szkół w Trzcinicy

Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjny dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej w Rusinowicach

Szkoła Podstawowa w Warlubiu

nizowanym przez nadleśnictwie konkursie wiedzy o przyrodzie. W nagrodę otrzymaliśmy drzewo dla szkoły. Zdecydowaliśmy, że pięknego platana posadzimy w miejskim parku. Dodatkowo otrzymaliśmy drewniany dyplom upamiętniający wydarzenie. W tym samym dniu na lwóweckim rynku młodzież zaprezentowała przygotowane przez siebie „żywe drzewko”, rozdawała ulotki na temat przyrody tym samym zachęcając do dbania o nią.

Zespół Szkół w Rakowicach Wielkich

Do akcji przystąpiła cała szkoła, a głównymi organizatorami tego przedsięwzięcia były dzieci 6-letnie, które wcieliły się w małych aktorów w przedstawieniu pt. *Leśne zwierzęta*. Dzieci w inscenizacji ukazały nam zalety drzew dla człowieka i przyrody oraz śpiewając i tańcząc zachęcały do rozwijania postaw proekologicznych. W ramach obchodów tej międzynarodowej akcji, jak co roku posadziliśmy również kilka drzew przed szkołą. Sadzonki pozyskaliśmy, dzięki wieloletniej współpracy z Nadleśnictwa Dąbrowa oraz Nadleśnictwem Osie, które podarowało szkole sadzonki pobłogosławione przez Ojca Świętego Benedykta XVI.

Szkoła Podstawowa w Warlubiu

Mimo, iż święto przypadało w sobotę wielu uczniów włączyło się do akcji sadzenia drzew w przydomowych ogródkach. Wspólnie udało się zasadzić 221 drzew. Członkowie Klubu Podróżnika i Odkrywcy, wspólnie z kolegami i koleżankami z klasy VIc, przygotowali happening *W pustym lesie rodzi się świadomość...*, który zaprezentowali przed społecznością szkolną i gronem nauczycielskim na ogólnoszkolnym apelu. W takt muzyki relaksacyjnej (w tle szum strumyka, śpiew ptaków) uczniowie, jak młode drzewka, wyrastali na piękne, okazałe drzewa. Wiatr poruszał ich gałązkami i listkami. Utworzyły las. Nagle wbiegły do lasu dwie postacie w kominiaarkach, z piłami elektrycznymi w rękach i ścięły wszystkie drzewa. Widzom ukazał się najpierw ponury obraz zwalonych drzew, umilkł ptaków śpiew a na końcu pojawił się napis *W pustym lesie rodzi się świadomość...*

Klub Podróżnika i Odkrywcy Szkoła Podstawowa w Skulsku

Tego dnia aura nam sprzyjała i świeciło słońce! Ciepło ubrani zainaugurowaliśmy *Święto Drzewa* uroczystym pochodem wokół przedszkola, aby zwrócić uwagę wszystkim, jak ważny jest to dzień. Wcześniej uzgodniliśmy, że pięć sadzone przywiezionych przez pana leśnika Krzysztofa Radke otrzyma imiona takie, jak nazwy naszych grup: „Szpaczek”, „Baśniowy Ludek”, „Żabka”, „Przyrodnik” i „Akademik”. Przygotowaliśmy transparenty z napisami, a pan ogrodnik pomógł nam wykopać odpowiednie doły, aby bezpiecznie umieścić w nich korzenie naszych drzewek. Oczywiście w pogotowiu była też konewka z wodą, łopaty i grabie. To była bardzo uroczysta chwila. Każdy pomagał. Każdy miał swoje zadanie. Jedni przytrzymywali sadzonkę, inni wsypywali ziemię, inni grabili i podlewali. Zaśpiewaliśmy drzewkom naszą ulubioną piosenkę o przedszkolaczku, bo przecież one też są teraz takimi przedszkolakami, jak my.

Przedszkole nr 21 Akademia Pana Kleksa w Poznaniu

Zainspirowane ogólnoswiatową akcją sadzenia drzew 10 października 2009 roku zorganizowałyśmy *Święto Drzewa* w naszym przedszkolu. Posadziliśmy 20 drzew w pobliżu przedszkola, dzieci przeszły barwnym korowodem w okolicy przedszkola, apelując do wszystkich o dbanie o środowisko. W tym samym dniu dzieci z dwóch grup 5-latków przygotowały przedstawienie pt. *Na jesiennej polanie*. W przedstawieniu uczestniczyła cała społeczność przedszkola rodzice oraz lokalne media.

Publiczne Przedszkole nr 4 w Zduńskiej Woli

Klub Podróżnika i Odkrywcy Szkoła Podstawowa w Skulsku

Przedszkole Publiczne nr 2 w Dąbrowie Tarnowskiej

**zbieraj makulaturę,
ratuj konie**

Zbieraj makulaturę, ratuj konie to inny sposób spojrzenia na *Święto Drzewa* i niczym nieograniczona możliwość udziału w tej akcji. Każdy człowiek pozostawia po sobie odpady. Oszczędzanie papieru, tak samo jak wody i energii jest bodaj najprostszym przejawem dbałości o środowisko naturalne. To także próba zmiany postawy człowieka do otaczającego go świata, a szczególnie kurczących się zasobów naturalnych planety. Olbrzymie ilości zużywanego przez ludzi papieru są najbardziej widocznym sygnałem o wszechogarniającym świecie konsumpcjonizmu. Odkładając zużytą kartkę papieru na makulaturę zamiast do kosza każdy może powiedzieć mu STOP i może pomóc innym.

Dzięki zaangażowaniu nie tylko uczniów, ale i rodziców oraz społeczności lokalnych ratujemy kolejne konie. Do akcji mogą włączyć się szkoły, instytucje i firmy. Na sprawozdania ze zbiórki makulatury i wpłaty czekamy do 30 czerwca, co roku. Klub Gaja przeznaczą te pieniądze na interwencje, pomoc i ratowanie koni. Nagrodą dla placówki, która zebrała najwięcej makulatury jest warsztat edukacyjno-artystyczny *Pegaz*, na którym młodzież tworzy rzeźbę pierwszego uratowanego przez Klub Gaja konia z transportu do rzeźni.

Z tej okazji *Święta Drzewa* przygotowaliśmy gazetkę ścienną pt.: *Dzień Drzewa*. Gazetka zawierała informacje o historii tego święta oraz ciekawostki związane z drzewami w różnych zakątkach świata. Część teoretyczną gazetki uzupełniliśmy ilustracjami i plakatami. Następnie wybraliśmy się na plac za bursą by posadzić 5 drzewek. Nowe drzewka posadziliśmy tuż obok drzewek sadzonych w ubiegłorocznych akcjach. W tym dniu prowadziliśmy także prace porządkowe na terenie wokół bursy i przygotowaliśmy nasz ogródek i trawnik do zimy. W związku ze *Świętem Drzewa* przystąpiliśmy także do akcji *Zbieraj makulaturę, ratuj konie*. Na dwóch piętrach w bursie wystawiliśmy pojemniki do zbiórki makulatury. Cieszymy się, że wychowankowie zamiast wyrzucać skrawki papieru, tekturowe opakowania, stare gazety i zeszyty do kontenera na śmieci wrzucają je do wystawionych na korytarzu pojemników na makulaturę.

Bursa Szkolna w Suwałkach

W ramach obchodów *Święta Drzewa* w naszej szkole, zaprosiliśmy do współpracy zaprzyjaźnione Nadleśnictwo Siewierz oraz dziennikarzy z *Gazety Zawierciańskiej*. Tego dnia zasadziliśmy na terenie naszej szkoły około 30 drzewek (świerki, sosny, modrzewie). Już po raz drugi włączyliśmy się do akcji *Zbieraj makulaturę, ratuj konie*. Uczniowie całej szkoły wykazali się ogromnym zaangażowaniem, dzięki czemu udało się zebrać 726 zł i 33 gr. Pierwszym krokiem było wykonanie tablicy informacyjnej poruszającej problem transportu żywych koni. Akcja trwała od października 2009 do kwietnia 2010, a w jej ramach odbyły się m. in.: zbiórka makulatury (1500 kg), zbiór puszek, kiersmasz ciast i kanapek wegetariańskich). Ważnym punktem tych obchodów była aukcja drzewek wśród uczniów, a cały dochód ze sprzedaży został przekazany na ratowanie koni. Mamy nadzieję, że w ten sposób przyczynimy się do poprawy losu tych pięknych zwierząt. Również w przyszłym roku obiecujemy nadal kontynuować nasze działania na rzecz godnego ich traktowania.

Koło Ekologiczne II L.O im. H. Malczewskiej w Zawierciu

Pod opieką nauczycieli: Mirosławy Gromackiej, Wandy Drozdek i Krystyny Jarczyk uczniowie brali udział w sadzeniu drzew. Akcja ta miała miejsce w ogródku szkolnym. Sadzonki dębu, kasztanowca, świerku zostały nieodpłatnie dostarczone przez leśniczego Adama Palmowskiego. Dzieci z wielkim zapałem rozpoczęły pracę. Mimo chłodu uczniowie wykazali się dużym zaangażowaniem i pracowitością. Jedno z drzewek otrzymało miano: *Drzewka dla pokoju*. Oprócz zajęć terenowych uczniowie mieli okazję uczestniczyć w zajęciach edukacyjnych organizowanych w Bibliotece Szkolnej w Biesalu. Za-

jęcia dotyczyły m.in.: rozpoznawania gatunków drzew, 20 powodów, dlaczego warto sadzić drzewa, lasu i jego zasobów, chorób drzew m.in.: szrotówek kasztanowiaczek, pomników przyrody, głośnego czytanie literatury na temat drzew, ochrony drzew w Polsce, sylwoterapii i jej znaczenie dla człowieka. Warto nadmienić, że w Szkole Podstawowej w Biesalu od kilku lat, przez cały rok prowadzona jest zbiórka makulatury, w tym roku hasłem przewodnim jest *Zbieraj makulaturę, ratuj konie*.

Szkola Podstawowa w Biesalu

W ubiegłym roku braliśmy udział w *Święcie Drzewa* sadząc wiele drzewek i krzewów w naszym przedszkolnym ogrodzie, braliśmy również udział w akcji *Zbieraj makulaturę, ratuj konie*. W tym roku znów zachęciliśmy naszych wychowanków i ich rodziców do wzięcia udziału w akcji na rzecz koni. Od kilku lat w naszym przedszkolu wydawana jest gazetka przedszkolna o nazwie *Ciekawostki wesołej Ludwiczki*. Ostatni numer poświęciliśmy w całości zwierzętom. Znalazły się tam ciekawe artykuły na temat traktowania zwierząt oraz garść kolorowanek, zagadek, rebusów o zwierzętach. Cały dochód ze sprzedaży przedszkolnego pisemka przekazaliśmy na konto Klubu Gaja. Sprzedając gazetkę *Ciekawostki wesołej Ludwiczki* zbieraliśmy 51 zł. Nasze przedszkolaki cieszą się, że choć w tak mały sposób mogą pomóc konikom, tym bardziej, że od kilku lat w naszym przedszkolu odbywają się lekcje jazdy konnej. W każdy poniedziałek w ogrodzie naszej przedszkolnej krainy pojawiają się koniki i pod czujnym okiem opiekunów zwierząt chętne dzieci uczą się obcować z tymi wspaniałymi, dostojnymi zwierzętami.

Przedszkole nr 124 w Poznaniu

Już po raz drugi włączyliśmy się do akcji *Zbieraj makulaturę, ratuj konie*. Uczniowie całej szkoły wykazali się ogromnym zaangażowaniem, dzięki czemu udało nam się zebrać 726 zł,33 gr. Pierwszym krokiem było wykonanie tablicy informacyjnej poruszającej problem transportu żywych koni. Akcja trwała od października 2009 do kwietnia 2010, w jej ramach odbyły się m.in.: licytacja sadzonek drzew (12.10.2009), zbiórka makulatury (ponad 1500 kg; październik 2009 – kwiecień 2010), zbiórka do puszek, kermasz ciast i kanapek wegetariańskich. Nasze działania wspierała i opisywała *Gazeta Zawierciańska*. Mamy nadzieję, że w ten sposób przyczynimy się do poprawy losu tych pięknych zwierząt. Również w przyszłym roku obiecujemy nadal kontynuować nasze działania na rzecz godnego ich traktowania.

Szkolne Koło Ekologiczne przy II Liceum Ogólnokształcące w Zawierciu

Wzorem lat ubiegłych w bieżącym roku szkolnym po raz kolejny zorganizowaliśmy akcję pt. *Zbieraj makulaturę, ratuj konie*. Uczniowie, którzy przynieśli największą ilość makulatury, otrzymali dyplomy i nagrody książkowe. W pierwszym miesiącu podjętych przez szkołę działań uczniowie zebrali 4500 kg makulatury. W tym samym czasie Klub Miłośników Koni, nad którym opiekę sprawuje pedagog Małgorzata Wawrzyniak zorganizował sprzedaż ciast i ciasteczek, sprzedaż cegiełek – widokówek koni, zorganizował gazetkę tematyczną traktującą o ciężkim losie koni jadących w transportach na rzeź, ogłosił konkurs plastyczny dla najmłodszych uczniów szkoły (kl. 0–III) pt. *Nasze konie kochane*, w którym najlepsze prace zostały nagrodzone na apelu i zaprezentowane całej społeczności szkolnej na specjalnie zorganizowanej wystawie. Ciąg dalszy akcji miał miejsce w marcu. Kolejny raz klubowicze oplakatowali całą szkołę materiałami otrzymanymi z Klubu Gaja. Uczniowie szkoły tym razem przynieśli 4680 kg makulatury. Klub Miłośników Koni ponownie zorganizował sprzedaż pysznych wypieków swoich mam, babć, a także własnego wykonania. Reasumując, uczniowie naszej szkoły zebrali 9180 kg makulatury za kwotę 1377 zł, zaś Klub zebrał sumę 445 zł, co daje łącznie 1822 zł z przeznaczeniem na ratowanie koni! Pragniemy podkreślić, że w naszą

Bursa Szkolna w Suwałkach

Szkola Podstawowa w Biesalu

Zespół Szkół nr 2 w Czeladzi

akcję zaangażowało się wiele osób – dzieci, rodzice, nauczyciele, pracownicy szkoły, a także Dyrekcja naszej placówki.

Szkoła Podstawowa w Szczodrzykowie

Ideą przewodnią corocznych działań Szkolnego Koła LOP jest wspieranie organizacji niosących pomoc bezdomnym zwierzętom. W tym roku włączyliśmy się w działania na rzecz ochrony i praw zwierząt, w ramach ogólnopolskiej akcji *Zbieraj makulaturę, ratuj konie* prowadzonej przez Stowarzyszenie Ekologiczno-Kulturalne Klub Gaja. Zbiórkę makulatury rozpoczęliśmy już we wrześniu. Działania członków LOP aktywnie wsparli uczniowie szkoły. Wspólnymi siłami zebraliśmy 1450 kg makulatury. Wysitek zbiórki duży, zapłata niewielka, ale i to nas cieszy. Uzyskaną kwotę z jej sprzedaży 72,50 zł (5 gr za kg) przesłaliśmy na konto Klubu Gaja, z przeznaczeniem na interwencje, pomoc i ratowanie koni z transportu na rzeź. Mamy nadzieję, że nasza skromna, ale coroczna akcja wesprze Waszą szlachetną działalność. Dzięki takim działaniom rozwijamy w sobie wrażliwość na innych, poczucie więzi z przyrodą oraz współodczuwanie.

Szkolne Koło LOP przy Zespole Szkół nr 3 w Dąbkach

Makulaturę przynosili głównie uczniowie młodszych klas, dodatkowo nauczyciele dostarczali stare zeszyty, klasówki uczniowskie, a bibliotekarka udostępniła wycofane z katalogu książki. Nasze działania zostały opisane w gazecie lokalnej – *Echo Czeladzi* i dowiedzieli się o akcji mieszkańcy miasta, więc zaczęli przynosić do naszej szkoły makulaturę dla ratowania koni. Ucieszyliśmy się bardzo, że w akcję włączyła się społeczność lokalna i że nasze działania są pozytywnie odbierane przez otoczenie.

Zespół Szkół nr 2 w Czeladzi

10 października Samorząd Uczniowski ogłosił zbiórkę makulatury. Celem tej akcji było uświadomienie dzieciom ilości papieru stosowanego do różnych celów i naszego wpływu na środowisko poprzez możliwy odzysk surowców wtórnych. Wg danych statystycznych 1 tona papieru to około 17 wyciętych drzew. Przy zastosowaniu makulatury do produkcji papieru 2,5-krotnie zmniejsza się zużycie energii, a także maleje toksyczność ścieków. Pragniemy, by ci młodzi ludzie od najmłodszych lat uczyli się świadomego wpływu jednostki na swoje otoczenie. Zarobione pieniądze zostaną do przekazane do Klubu Gaja na wykup koni, by w ten sposób czynnie włączyć się w akcję *Zbieraj makulaturę, ratuj konie*.

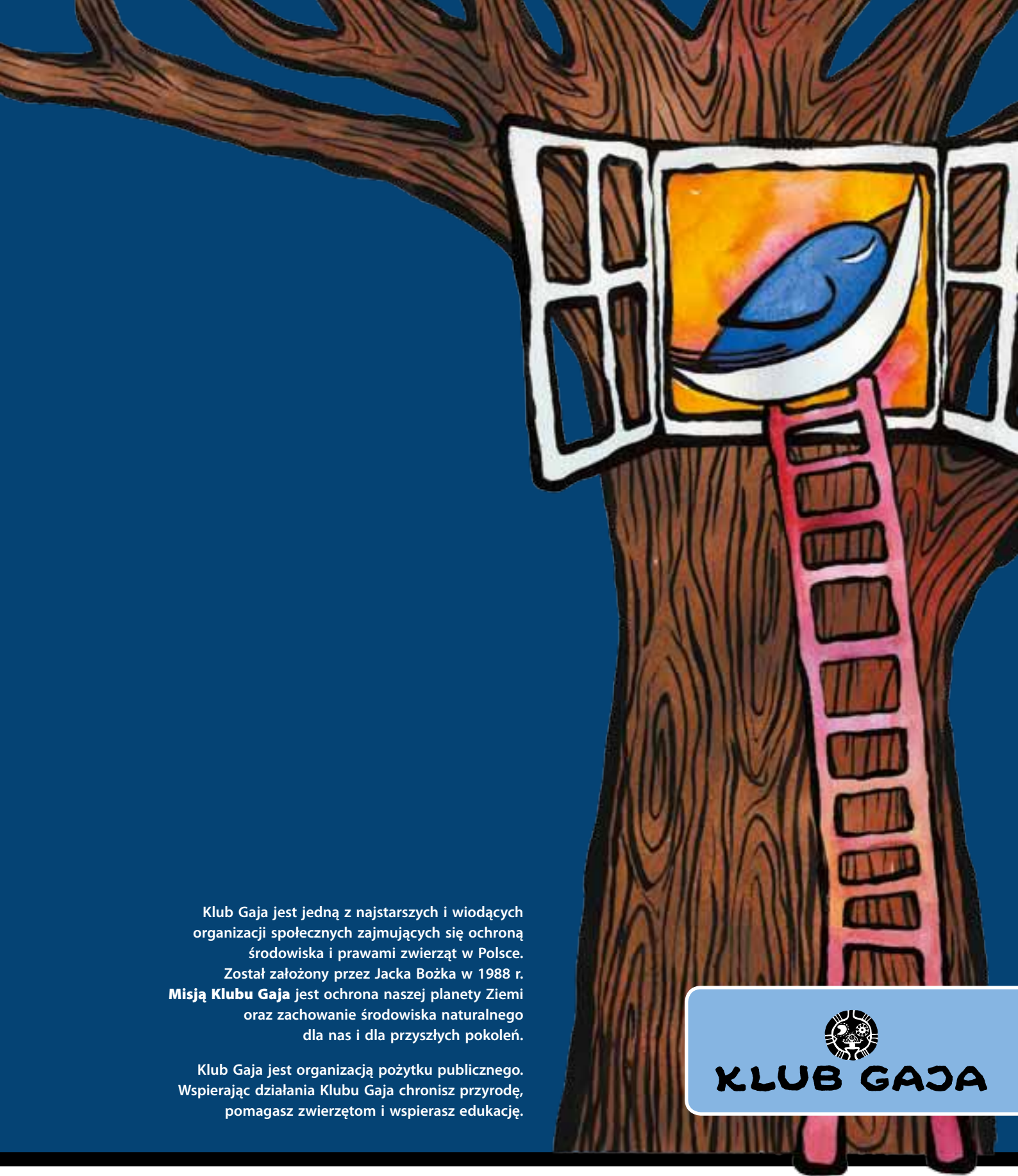
Szkoła Podstawowa im. Juliana Tuwima w Lipinkach

Po raz pierwszy w tym roku nasze przedszkole wzięło udział w programie edukacji ekologicznej *Święto drzewa* oraz akcji *Zbieraj makulaturę, ratuj konie*. Wzmianka na ten temat ukazała się w gazecie *Wiadomości Lokalne* Rady Dzielnicy V Krowodrza, nr V. Nasze spotkanie rozpoczęliśmy od prezentacji wierszy i piosenek o tematyce przyrodniczo – ekologicznej. Dzieci otrzymały medale *Przyjaciela drzew*, złożyły uroczyste ślubowanie, w którym zobowiązały się do przestrzegania zasad ochrony przyrody. Po części artystycznej leśniczy przeprowadził krótką pogadankę na temat lasu i korzyści z niego płynących zarówno dla ludzi, jak i dla zwierząt. Następnym punktem uroczystości było sadzenie drzewek iglastych pod czujnym okiem specjalistów. Każda grupa posadziła swoje drzewo, nadała im imiona. Na zakończenie święta, dzieci uczestniczyły w zabawach badawczych z użyciem lup. Mierzyły grubość drzew za pomocą sznurka. Z pewnością rytuał obchodów *Święta Drzewa* wpisze się na stałe w kalendarz naszych przedszkolnych uroczystości i stanie się coroczną tradycją. Mamy nadzieję, że dzięki tym zajęciom wyrośnie młode pokolenie przyrodników.

Przedszkole Niepubliczne Iskierka w Krakowie

Klub Gaja jest jedną z najstarszych i wiodących organizacji społecznych zajmujących się ochroną środowiska i prawami zwierząt w Polsce.

Został założony przez Jacka Bożka w 1988 r.

Misją Klubu Gaja jest ochrona naszej planety Ziemi oraz zachowanie środowiska naturalnego dla nas i dla przyszłych pokoleń.

Klub Gaja jest organizacją pożytku publicznego. Wspierając działania Klubu Gaja chronisz przyrodę, pomagasz zwierzętom i wspierasz edukację.

KLUB GAJA

Klub Gaja ☙ 43-365 Wilkowice, ul. Parkowa 10 ☙ tel./fax 033 812-36-94 ☙ e-mail: klubgaja@klubgaja.pl

w w w . k l u b g a j a . p l